Budget 2016

LOMMA KOMMUN

SAMT PLAN FÖR EKONOMIN ÅREN 2017-2018

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet ... 3

Fem år i sammandrag ... 4

Vart går skattepengarna? ... 5

Vision och övergripande mål ... 6

Styrprocess och målkedja ... 7

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

Omvärld och befolkning ... 8

God ekonomisk hushållning ... 10

Kvalitet och utveckling ... 11

Hushållning med personalresurser ... 11

Hushållning med naturresurser ... 12

Ekonomisk översikt och analys ... 13

VERKSAMHETERNA

Kommunövergripande verksamhet ... 20

Individ- och familjeomsorg ... 24

LSS-verksamhet ... 27

Hälsa, vård och omsorg ... 29

För- och grundskoleverksamhet ... 32

Gymnasieskola och vuxenutbildning ... 35

Kostverksamhet ... 37

Fritidsverksamhet ... 39

Kulturverksamhet ... 41

Teknisk verksamhet - skattefinansierad ... 43

Teknisk verksamhet - fastighetsverksamhet ... 45

Teknisk verksamhet - avgiftsfinansierad ... 47

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet ... 49

Bygglovsverksamhet ... 50

RÄKENSKAPER

Resultatbudget / Kassaflödesbudget ... 52

Balansbudget ... 53

Noter till resultatbudgeten ... 54

Fastighetsverksamhetens resultat- och balansbudget ... 55

VA-verksamhetens resultat- och balansbudget ... 56

KF-verksamheter per nämnd ... 57

Medel till kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förfogande ... 58

Investeringsbudget ... 59

Exploateringsbudget ... 61

Ordlista ... 63

BILAGA - DRIFTBUDGET - Förändringar i förhållande till fastställd långtidsplan

Fastställd av kommunfullmäktige 2015-11-19

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

Den nya regeringen har valt att slopa den så kallade rabatten i skatteutjämningssystemet och detta får stora konsekvenser för Lomma kommuns ekonomi. Detta innebär att vi höjer skatten med 40 öre för att undvika nedskärningar i våra verksamheter.

Lomma kommun kommer även de närmaste åren att ha en kraftig befolkningstillväxt även om vi kan se en avmattning i slutet av budgetperioden. Detta ställer stora krav på en utbyggnad av den kommunala servicen. Många nya barnfamiljer har flyttat till kommunen, vilket är mycket glädjande.

Vi vill fortsatt vara en av Sveriges bästa skolkommuner och det är därför viktigt att slå vakt om den kvalitet vi har idag. Vi kompenserar därför barn- och utbildningsnämnden för löneökningar och tillväxt som är resultat av den befolkningsökning vi har. Totalt innebär detta drygt 25 miljoner kronor. Utöver detta lägger vi en förstärkning på totalt 4,9 miljoner.

I investeringsbudgeten ser vi ytterligare satsningar på förskolor och skolor såsom, utbyggnad av Karstorpskolan, nybyggnad av Strandskolan och ny förskola på Lervik.

För att säkerställa en fortsatt hög kvalitet inom socialnämndens verksamheter innehåller budgeten kompensation för ökade kostnader såsom befolkningstillväxt och löneökningar. Totalt handlar detta om drygt 9 miljoner. Utöver detta lägger vi en förstärkning av budgeten på 2,3 miljoner.

Lomma kommun har utsetts till Sveriges näst bästa miljökommun och det beror delvis på att vi har höga ambitioner i våra olika styrdokument såsom Naturmiljöprogram, Energiplan och våra Miljömål. Detta innebär att vi förstärker de nämnders budgetar som arbetar med att förverkliga våra mål. I investeringsbudgeten finns medel för att fortsätta arbetet med att skydda vår kustlinje genom att anlägga ytterligare erosionsskydd. Vi avsätter också pengar för att genomföra energisparåtgärder för att sänka våra löpande kostnader och för att vara en kommun som ligger i framkant när det gäller miljöarbetet.

För att öka möjligheterna att resa miljömässigt satsar vi nu på åtgärder som ska förverkliga planerna på Pågatågstrafik på Lommabanan. Det innebär en planskild korsning på Vinstorpsvägen och en planskild gång- och cykelväg vid Algatan. Om planerna håller kommer vi att kunna resa med tåg från Lomma till Malmö på sju minuter år 2020.

Det råder just nu mycket stor osäkerhet om hur olika faktorer i vår omvärld, som vi inte råder över, kommer att utvecklas. Hur kommer vår ekonomi att påverkas av den kraftiga invandringen? Hur kommer skatteunderlag och samhällsekonomin att utvecklas? Hur länge dröjer det innan räntan höjs? För att hantera svängningar i vår omvärld är det nödvändigt att ha marginal i de kommande årens budgeterade resultat. För att bibehålla balans i ekonomin kommer det att krävas fortsatt kostnadskontroll och strikt budgetdisciplin.

Även om vi står inför stora utmaningar så finns det gott hopp om att vi kommer att kunna hantera detta. Vi lägger en stark budget och vi har ordning och reda i verksamheterna och uppfinningsrikedomen och omställningsförmågan i organisationen är god.

Anders Berngarn
Kommunstyrelsens ordförande

FEM ÅR I SAMMANDRAG

		Prognos			
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Allmänt					
Antal invånare 31 dec	22 946	23 360	23 718	23 959	24 184
- varav 0-5 år	1 985	1 990	2 001	1 992	1 953
- varav 6-15 år	3 436	3 574	3 686	3 791	3 887
- varav 16-18 år	769	789	834	878	908
- varav 19-64 år	11 974	12 160	12 284	12 339	12 458
- varav 65-79 år	3 698	3 706	3 711	3 700	3 658
- varav 80 år och äldre	1 084	1 141	1 202	1 259	1 320
Utdebitering av obligatoriska skatter och avgifter:					
Kommunalskatt, kr	19,24	19,24	19,64	19,64	19,64
Landstingsskatt, kr	10,69	10,69	10,69	10,69	10,69
Begravningsavgift Bjärred, kr	0,15	0,20	0,20	*0,20*	*0,20*
Begravningsavgift Lomma, kr	0,17	0,20	0,19	*0,19*	*0,19*
Resultatbudget					
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningar, mnkr	1 058,8	1 117,6	1 176,4	1 228,4	1 269,5
Verksamhetens nettokostnader, mnkr *	1 024,0	1 088,0	1 142,8	1 193,9	1 247,4
Verksamhetens nettokostnader, tkr/inv	44,6	46,6	48,2	49,8	51,6
Finansnetto, mnkr	-2,4	-7,6	-10,1	-10,9	-11,3
- varav pensionsförvaltning	12,0	1,5	0,0	0,0	0,0
Årets resultat, mnkr	4,1	28,5	23,5	23,6	10,8
Åters resultat i förhållande till skatteintäkter generella statsbidrag och utjämning	0,4%	2,6%	2,0%	1,9%	0,9%
** exkulsive jämförelsestörande poster*					
Balansbudget					
Anläggningstillgångar (materiella), tkr/inv	63,5	64,8	69,0	73,1	72,1
Långfristiga skulder, tkr/inv	25,0	25,7	29,7	33,4	32,6
Eget kapital, tkr/inv	45,5	45,9	46,2	46,7	46,7
Soliditet, % (eget kapital i % av totalt kapital inklusive ansvarsförbindelsen)	33,0%	34,3%	34,0%	33,8%	34,8%
Kassaflödesbudget					
Investeringsutgifter, mnkr	149,1	132,5	205,0	202,3	82,8
Nyupptagna lån, mnkr	0,0	51,0	79,0	56,0	29,0

VART GÅR SKATTEPENGARNA?

SÅ HÄR FÅR KOMMUNEN SINA PENGAR:

81,5 % av kommunens intäkter kommer från skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningar

2,7 % kommer från kommunal fastighetsavgift

15,7 % kommer från andra avgifter och ersättningar som kommunen får för den service som kommunen erbjuder

0,1 % är finansiella intäkter

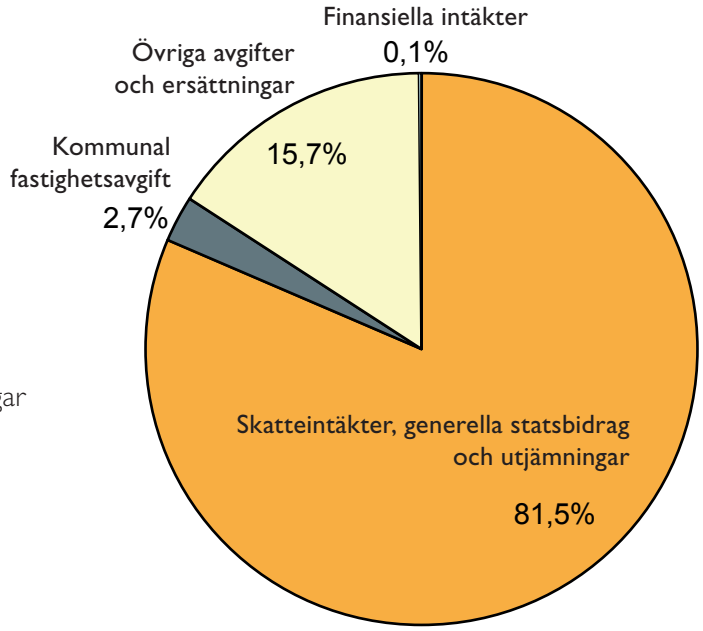

100 KRONOR I SKATT TILL KOMMUNEN PLANERAS I BUDGET 2016 ATT ANVÄNDAS SÅ HÄR:

39,79 kr till för- och grundskoleverksamhet

15,40 kr till teknisk verksamhet

15,20 kr till hälsa, vård och omsorg

8,55 kr till gymnasieskola och vuxenutbildning

7,70 kr till kommunövergripande verksamhet

3,78 kr till LSS-verksamhet

3,13 kr till individ- och familjeomsorg

1,92 kr till fritidsverksamhet

1,80 kr till kulturverksamhet

0,44 kr till bygglovsverksamhet

0,27 kr till miljö- och hälsoskyddsverksamhet

2,02 kronor till årets budgeterade resultat

VISION 2030 OCH ÖVERGRIPANDE MÅL 2015-2019

Antagen av kommunfullmäktige 150611 § 60

Vår vision 2030

”Människor vill växa upp i, återvända till och stanna i Lomma kommun.

Vi är hållbara – såväl ekonomiskt och socialt som ekologiskt – och värnar om våra invånare, vår miljö och vårt näringsliv.

Varje invånare upplever att kommunen har dem i fokus genom livets alla skiften.

Lomma är Sveriges tryggaste kommun att leva i.”

Övergripande mål 2015 – 2019

Kvalitet

- ”Lomma kommun” som varumärke och de tjänster som tillhandahålls ska kännetecknas av högsta kvalitet.
- All verksamhet i kommunal regi ska bedrivas kostnadsmedvetet, effektivt och hållbart.
- Alternativa driftsformer ska alltid övervägas i alla verksamheter. Alla administrativa funktioner ska regelbundet prövas.
- Lomma kommun ska vara en attraktiv, utvecklande arbetsgivare som erbjuder en god fysik och psykososocial arbetsmiljö.
- Goda och framgångsrika medarbetare ska uppmärksammas som förebilder i kommunens alla verksamheter.

Hållbarhet

- Miljöarbetet i Lomma kommun ska präglas av ett framtidsinriktat och långsiktigt arbete med kommande generationer i åtanke.
- Lomma kommun ska, för att behålla sin höga attraktivitet, både värna om och utveckla sina gröna och blå naturmiljöer.
- Lomma kommun ska kännetecknas av val som stimulerar närproducerade och hållbara varor och tjänster.
- Lomma kommun ska arbeta för attraktiva boende- och livsmiljöer med välplanerad infrastruktur och miljövänliga, hållbara kommunikationer.
- Lomma kommun ska aktivt verka för att godståg flyttas bort från tätbebyggt område.
- Lomma kommun ska bevara och utveckla sina socialt och kulturhistoriskt värdefulla miljöer.

Service

- I Lomma kommun ska beslut som berör invånaren kunna tas så nära denne som möjligt.
- Alla invånare i Lomma kommun ska uppleva livsvillkoren som goda och ha möjlighet att delta i samhällslivet, både i arbetet och på sin fritid.
- Lomma kommun ska planeras långsiktigt och flexibelt utifrån både nuvarande och kommande befolkningssammansättning.
- Lomma kommun ska utveckla attraktiva platser för boende, handel och andra aktiviteter inom kommunen.
- Lomma kommun ska vara en attraktiv plats att etablera sig på för såväl lokalt, regionalt som nationellt näringsliv.

Trygghet

- Lomma kommun ska kännetecknas av attraktiva, hållbara boendemiljöer som möjliggör hög livskvalitet och trygghet i alla avseenden
- Lomma kommun ska präglas av tolerans, öppenhet och respekt.
- Lomma kommun ska ha invånaren och dennes behov i fokus.
- Lomma kommun ska behålla positionen som en av Sveriges bästa skolkommuner, med en undervisning där kunskap och det enskilda barnet står i centrum.
- Vård och omsorg i Lomma kommun ska präglas av kompetens och valfrihet samt utföras med själ och hjärta.

STYRPROCESS OCH MÅLKEDJA

Budgetens roll i styrprocessen
Budgeten har många uppgifter. Den är ett verktyg för planering, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Genom att fastställa övergripande mål och ekonomiska förutsättningar, anger kommunfullmäktige på vilket sätt kommunens medel ska nyttjas för att nå visionen.

Budgeten består av flera olika delar såsom driftbudget, investeringsbudget, exploateringsbudget, resultatbudget, kassaflödesbudget och balansbudget.

Kommunen använder fullmäktigeverksamhet (KF-verksamhet) som begrepp då anslag ges för driftbudgeten. Kommunfullmäktige fast-ställer nettokostnaderna per KF-verksamhet. Nämnderna får omdisponera medel vad gäller driftbudgeten mellan respektive KF-verksamhet under förutsättning att nämndsmålen uppfylls. Detta gäller inte omdisponering mellan skattefinansierad teknisk verksamhet och avgiftsfinansierad teknisk verksamhet respektive fastighetsverksamhet.

Budgetprocessen
Kommunfullmäktige antar varje år en treårsbudget i enlighet med Kommunallagen. Det första året benämns *Budget* medan de två följande åren kallas *Plan för ekonomin.*

I korthet ser budgetprocessen ut på följande sätt:

- Under februari-mars uppdaterar ekonomiavdelningen de ekonomiska förutsättningarna utifrån ny skatte- och befolkningsprognos samt övriga förändringar som skett sedan föregående budget och plan för ekonomin fastställdes i november.

- I mars fastställer kommunstyrelsen preliminära ramar. De preliminära ramarna omfattar både externa och interna intäkter och kostnader.

- Kommunstyrelsen bjuder in nämnderna till en kommundialog inför beslut om ramar för kommande års budget.

- I maj fattar kommunstyrelsen beslut om slutliga ramar för kommande år.

- Nämndernas budgetarbete pågår under perioden maj-augusti.

- I början av september lämnas nämndernas budgetförslag in till ekonomiavdelningen som sammanställer allt budgetmaterial.

- Nämndsförslagen behandlas av budgetberedningen (september-oktober).

- Kommunens totala budgetförslag tas upp för facklig samverkan.

- Kommunstyrelsen fattar beslut om förslag till budget under oktober månad.

- Kommunfullmäktige fattar beslut om budget och plan för ekonomin i november månad.

- I december fastställer respektive nämnd *nämndsbudget* fördelad på de verksamheter som ingår under respektive KF-verksamhet.

Målkedjan
En revidering av kommunens styr- och kvalitetssystemet har genomförts och fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2015. Detta utgår från en mål- och resultatstyrning av verksamheten och målkedjan framgår av nedanstående bild.

Visionen för Lomma kommun visar färdriktningen för all verksamhet och beskriver ett önskat framtida tillstånd.

Enligt Kommunallagen (KL) 3:9 ska kommunfullmäktige besluta om mål för verksamheten. Dessa ska fastställas så snart som möjligt efter det att den nya kommunfullmäktigeförsamlingen tillträtt. Kommunens *Vision 2030*

och Övergripande mål 2015-2019 fastställdes av kommunfullmäktige den 11 juni 2015 och finns på sidan 4. De övergripande målen konkretiserar visionen och anger riktningen för arbetet inom olika målområden.

Som stöd för bedömning om övergripande mål uppnås och om verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt sätt har ett antal *mål för god ekonomisk hushållning* tagits fram särskilt, se sidan 8.

Kommunfullmäktiges *Övergripande mål* måste ges en konkret uttolkning, som kan tjäna som vägledning inom nämndens verksamhetsområde. Därför upprättar varje nämnd årligen en *nämndsplan* som utgör grunden för nämndernas ansvarsområde och i huvudsak ska ange tydliga och mätbara mål för de verksamheter som nämnden ansvarar för.

Nämndsplanen fastställs av respektive nämnd efter hörande av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens viktigaste roll i detta sammanhang är att se till att nämndsplanen innehåller vad som krävs för att fullgöra uppdraget i övergripande mål samt reglemente, policys, budget och anvisningar och att den inte står i strid med dessa överordnade styrdokument. Nämndsplanen fungerar som en beställning till verksamhetsorganisationen.

När förvaltningschefen från nämnden får ett uppdrag i form av en nämndsplan upprättas en *verksamhetsplan*. Denna består av de aktiviteter som förvaltningen ska genomföra för att målen i nämndsplanen ska uppnås. Verksamhetsplanen ska dessutom beskriva andra typer av mål som förvaltningen ska arbeta med, till exempel miljömål som fastställts i Miljöplanen.

Verksamhetsplanen fastställs av respektive förvaltningschef efter hörande av nämnden.

OMVÄRLD OCH BEFOLKNING

Samhällsekonomisk utveckling
(från Sveriges kommuner och landstings Ekonomirapporten, oktober 2015)

SKL:s bedömning är att den svenska ekonomin är på väg upp ur lågkonjunkturen och nästa år når konjunkturell balans. Det innebär att sysselsättningen och därmed skatteunderlaget i år och nästa år växer förhållandevis snabbt. Samtidigt ställer den omfattande invandringen och den snabba befolkningsutvecklingen stora krav på kommunernas och landstingens verksamhet. År 2015 och 2016 ser detta ut att kunna klaras utan större skattehöjningar eller tillskott från statens sida, men under de därpå följande åren 2017-2019 blir uppgiften betydligt svårare, delvis till följd av att skatteunderlaget då inte längre växer lika snabbt. Kostnadstrycket i kommunsektorn ökar dessutom så starkt att det, enligt SKL, krävs betydande skattehöjningar framöver, närmare 2 skattekronor fram till 2019.

Mot konjunkturell balans
Den svenska ekonomin befinner sig sedan ett par år tillbaka i en konjunkturåterhämtning. Inhemsk efterfrågan växer snabbt och BNP beräknas såväl i år som nästa år öka med drygt 3 procent. Tillväxten i den svenska ekonomin gör att sysselsättningen ökar och arbetslösheten gradvis pressas tillbaka. I slutet av nästa år beräknas den svenska ekonomin nå konjunkturell balans. Arbetslösheten har då nått ner mot 6,5 procent och inflationen, enligt KPI, ligger nära 2 procent.
De följande åren beräknas den svenska ekonomin befinna sig i konjunkturell balans, ett tillstånd då varken hög- eller lågkonjunktur kan sägas råda.

Snabb skatteunderlagstillväxt 2016
(från Sveriges kommuner och landstings cirkulär, 2015-08-14)

I år tilltar skatteunderlagstillväxten betydligt jämfört med 2014. Det beror delvis på större ökningar av löner och pensioner, men också på att skatteunderlaget påverkas av ändrade avdragsregler. Förra året höll höjda grundavdrag tillbaka skatteunderlaget medan det i år får ett extra lyft av att avdragsrätten för pensionssparande trappas ner.

Nästa år, 2016, medför tilltagande ökningstakt för arbetade timmar och pensionsinkomster att skatteunderlagstillväxten accelererar ytterligare och beräknas visa den största ökningen sedan 2007.

Den procentuella förändringen av skatteunderlaget, i nominella tal, beräknas uppgå till:

2014	3,2 %
2015	4,8 %
2016	5,6 %
2017	4,3 %
2018	4,3 %

Regeringens budgetproposition
Den 21 september presenterade regeringen 2016 års Budgetproposition. Denna är inte beaktad i budgetförslaget med undantag av effekten av förändrad inkomstutjämning.

Nedan sammanfattas några av de större satsningarna:

- Från höstterminen 2016 avsätts 1,5 miljard i ett riktat statsbidrag för höjda lärarlöner och 3 miljarder årligen från 2017.
- 2 miljarder avsätts för ett riktat statsbidrag till äldreomsorgen årligen 2016-2018.
- Det generella statsbidraget minskar med 850 miljoner för förändring i utjämningssystemet.
- Höjt tak för högkostnadsskyddet inom äldreomsorgen föreslås införas 1 juli 2016 och finansieras genom en minskning av det generella statsbidraget med 74 miljoner 2016 och 148 miljoner 2017.
- Barndelen i riksnormen föreslås öka med 181 miljoner från 2016 och fritidspengen avskaffas.
- Höjd schablonersättning för nyanlända föreslås samtidigt som den prestationsbaserade ersättningen avskaffas och höjd ersättning för asylsökande barns skolgång med 50 procent.
- Socialtjänsten får ett riktat statsbidrag om 250 miljoner årligen för förstärkning i barnärenden.
- För fritidshemmen införs ett riktat statsbidrag om 250 miljoner 2016 och 500 miljoner 2017-2019.
- Rätt till Komvux införs och ett riktat statsbidrag införs från 2017 om 537 miljoner.
- Förbättrad utemiljö föreslås som ett engångsbidrag om 500 miljoner år 2016.
- En kommunbonus om 1,9 miljarder införs som stöd till ökat bostadsbyggande.
- Regeringen verkställer från år 2016 sparbetinget på gymnasieskolan och 470 miljoner dras från det generella statsbidraget.

Befolkning
Befolkningsutvecklingen är av avgörande betydelse vid bedömningen av olika verksamheters behov. Bedömningen av befolkningsutvecklingen utgår från kommunens egen befolkningsprognos, vilken ses över minst en gång per år. I prognosen görs uppskattningar av födelsetal och dödlighetstal och inte minst in- och utflyttning. En mycket viktig faktor i sammanhanget är det bostadsbyggande som förväntas.

	2016	2017	2018
Befolkning 31/12 respektive år	23 718	23 959	24 184
Befolkning 1/11 året innan budgetåret [1)]	23 250	23 600	23 850

1) Befolkning 1/11 året innan budgetåret är utgångspunkt för beräkning av kommunens skatteintäkter.

Befolkningsökningen kommer att bli betydande de närmaste åren till följd av en förhållandevis stor inflyttning i kommunen. Nedan framgår befolkningen i olika åldersgrupper. Befolkningen förväntas öka i de flesta åldrar.

Ålder/År	2014	2015	2016	2017	2018
0-5	1 985	1 990	2 001	1 992	1 953
6-15	3 436	3 574	3 686	3 791	3 887
16-18	769	789	834	878	908
19-64	11 974	12 160	12 284	12 339	12 458
65-79	3 698	3 706	3 711	3 700	3 658
80-	1 084	1 141	1 202	1 259	1 320
Summa	**22 946**	**23 360**	**23 718**	**23 959**	**24 184**
Förändr.	2,0 %	1,8 %	1,5 %	1,0 %	0,9 %

Befolkningsförändringarna speglar på många sätt det bostadsbyggande som nu sker i kommunen.

Bostadsbyggande
Byggandet är omfattande, och för närvarande är det mest lägenheter med bostadsrätt som uppförs. Det leder bland annat till att det frigörs småhus i kommunen där unga barnfamiljer flyttar in. Det betydande byggandet av lägenheter leder också till en viss inflyttning av äldre till kommunen.

Den omfattande bostadsproduktionen kommer att fortsätta de närmaste åren. Planer från byggföretagen finns för att bygga mer än 400 bostäder eller i genomsnitt 135 per år under åren 2016-2018. Här ingår gruppbebyggelse och lägenheter i flerbostadshus. Antalet tomter för byggande i egen regi är mycket få. Samtliga upplåtelseformer är emellertid representerade.

Det största området är Lomma Hamn med ungefär 250 nya bostäder under de kommande tre åren. I den norra kommundelen kommer byggandet de närmaste åren att bli mycket begränsat.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Som stöd för bedömning om övergripande mål uppnås och om verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt sätt har både finansiella- och verksamhetsmässiga *mål för god ekonomisk hushållning* tagits fram – detta ställs också som krav i lagstiftningen.

De finansiella målen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i budgeten angivna målen och riktlinjerna för verksamheten inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska styrelsen/nämnden agera och prioritera så att budgetramen inte överskrids.

Finansiella mål för åren 2016-2018

- Årets resultat ska uppgå till två procent (2016-2017) och en procent (2018) av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

- Nettokostnaderna ska inte öka mer procentuellt än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

- Soliditeten ska åtminstone bibehållas.

- Det egna kapitalet ska inflationssäkras.

Verksamhetsmål för år 2016

- Den totala sjukfrånvaron i Lomma kommun ska minska.
  Nyckeltal: Under året ska sjukfrånvaron högst uppgå till 4,5 %.

- Lomma kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.
  Nyckeltal: Hållbart medarbetarindex ska minst uppgå till index 78.

- Kvalitén i vården och omsorgen i äldreboendena ska förbättras, jämfört med föregående år.
  Nyckeltal: Sammantagen nöjdhet, enligt brukarenkäter inom SKL:s Öppna jämförelser.

- Andelen elever som är behöriga att läsa på något av de nationella gymnasieprogrammen efter att ha avslutat årskurs 9 i grundskolan ska uppgå till minst 95 %.

- Kommuninvånarnas nöjdhet med utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter ska öka.
  Nyckeltal: SCB:s medborgarundersökning, möjligheten att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv och föreningsliv.

- Samtliga verksamheter ska minska sin energianvändning.

Nyckeltal: Energiförbrukningen i snitt kwh/kvm, lokalyta (graddagsjusterat) ska minska med mer än 2 % per år.

- Resultat från brukarenkät bygglov ska vara större än 80 %.
  Nyckeltal: Andel som svarat ”bra eller mycket bra” på samtliga enkätfrågor.

God ekonomisk hushållning uppnås när såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen ovan huvudsakligen är uppfyllda.

KVALITET OCH UTVECKLING

Kvalitetsarbete
Kvalitet kräver ett medvetet och systematiskt arbete med tydligt ställda mål. För Lomma kommun är det en självklarhet att sträva efter kvalitet i allt som görs. Det ska genomsyra verksamheten, dialogen med medborgarna och framtidsplanerna.

Verksamhetsutveckling
Lomma kommuns utvecklingsstrategi är under utarbetande. Utvecklingsstrategin ska stärka den gemensamma målbilden och beskriva vägen dit.

Arbetet med att förbättra mål- och resultatstyrningen kommer att fortsätta under 2016 och framåt. Det gäller såväl resultat-uppföljningar och analyser som utveckling av arbetet i det webbaserade systemstödet.

SCB:s medborgarundersökning, Kommunens kvalitet i korthet, Öppna jämförelser, Servicemätningen avseende kommunens bemötande av invånarna samt andra undersökningar av vikt kommer fortsättningsvis att användas i styrningen av de olika verksamheterna. Flertalet av dessa undersökningar används som underlag och som bas för nyckeltal till nämndernas nämndsmål.

HUSHÅLLNING MED PERSONALRESURSER

Lomma kommun är den största arbetsgivaren i kommunen med cirka 1 100 tillsvidareanställda. Därutöver finns det kontinuerligt drygt 200 visstidsanställda som utgörs framförallt av vikarier och allmänna visstidsanställningar.

De största personalgrupperna är lärare, cirka 250, förskollärare, cirka 200 och barnskötare cirka 100.

Lomma kommun strävar efter att ständigt förbättra förutsättningarna för att kunna rekrytera, utveckla, belöna och behålla kompetenta medarbetare. Detta krävs för att tillgodose kommuninvånarnas krav på kommunala tjänster och service av hög kvalitet. En strävan är att organisera verk-samheterna så att alla medarbetares kompetens utvecklas och tillvaratas på ett optimalt sätt.

Kommunala entreprenörer
Delar av kommunens verksamhet utförs av entreprenörer. Det innebär att verksamheter som tidigare utfördes av medarbetare anställda av kommunen nu utförs av entreprenörernas medarbetare.

Från och med 1 mars år 2016 tar nya entreprenörer över, Attendo Sverige AB inom ordinärt boende och Frösunda Omsorg AB inom särskilt boende. PEAB sköter gatu- och parkverksamhet, Samhall AB utför städverksamhet och Medley AB utför bad- och fritidsverksamhet.

I kommunen utförs LSS-insatser, ledsagarservice och avlösarservice i hemmet enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV). Detta innebär att den som har beviljats sådana insatser själv kan välja utförare bland ett antal entreprenörer.

Lomma kommun – attraktiv arbetsgivare
Lomma är en kommun med många framgångsfaktorer, bland annat utmärkelser som årets kvalitetskommun, bästa skolkommun och bästa boendekommun.

Engagerade och delaktiga medarbetare driver utvecklingen framåt och gör Lomma kommun till en arbetsgivare som stimulerar till arbetsglädje och kvalitet. Kommunen arbetar med tydliga medarbetar- och chefsuppdrag som syftar till att alla ska känna sig trygga, motiverade, kan fungera tillsammans och där ingen ska diskrimineras eller trakasseras. Det finns en stor respekt för individens vilja att ta

ansvar och alla medarbetare ska ges möjlighet att påverka sin arbetssituation.

Lomma kommuns värdegrunder *öppenhet*, *ansvar*, *tydlighet* och *respekt* ger uttryck för ett synsätt som syftar till att guida alla medarbetare i vardagen och bidrar också till en kultur där målet är att förbättra vardagen för kommuninvånarna.

För att trygga den framtida personal- och kompetensförsörjningen ska Lomma kommun arbeta aktivt för att bli en än mer attraktiv arbetsgivare. Personalpolitiken ska utvecklas genom att bland annat satsa på ledarutveckling och ge verksamhetsledare förutsättningar att bedriva ett aktivt och närvarande ledarskap. Kommunen ska arbeta med medarbetarskapet för att öka engagemang och delaktighet så att alla medarbetare delar den gemensamma värdegrunden.

Utvecklingen av personalpolitiken är av avgörande betydelse för framtiden och ingår därför som en del i Lomma kommuns blivande utvecklingsstrategi.

Kompetensutveckling
Kommunen är en tjänsteproducerande organisation. Det som avgör kvaliteten på de tjänster som produceras är personalens kompetens. Även om utbildningsnivån hos kommunens medarbetare är hög, krävs det en kontinuerlig kompetensutveckling för att möta nya och förändrade krav och behov hos kommunens medborgare. Därför är det av största vikt att verksamheterna i sina budgetar avsätter tillräckliga medel för kompetensutveckling.

Pensionsavgångar/rekrytering
För åren 2016-2018 beräknas cirka 70 medarbetare att avgå med pension, varav flertalet sker inom yrkeskategorierna lärare, förskollärare och barnskötare. Prognosen är något osäker på grund av rörlig pensionsålder 61-67 år.

Ytterligare cirka 350 personer (tillsvidare- och visstidsanställda) beräknas att sluta under åren 2016-2018. Ersättningsrekrytering beräknas uppgå till cirka 450 personer under ovan nämnda period. I stort sett har Lomma kommun lätt att rekrytera med undantag av vissa grupper, till exempel förskollärare och specialister inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Samverkan
Samverkan sker i dialog dels genom partssamverkan i samverkansgrupper men också i dialog med individer och grupper genom arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal. Samverkan ger en möjlighet att påverka sin egen arbetssituation och förutsättningar för ett positivt arbetsklimat.

Syftet med samverkan är bland annat att stimulera kommunens medarbetare till en god hälsa, inflytande och utveckling i sina uppdrag, för att kunna tillgodose invånarnas krav på ständiga förbättringar. Det kan handla om utformning av arbetsplats, arbetsmiljö eller utveckling av verksamheten i stort. En förutsättning för detta är att parterna delar den gemensamma värdegrunden.

Arbetsmiljö
Arbetsmiljöarbetet är långsiktigt och viktigt för verksamhetens utveckling. Lomma kommun tillämpar ett *systematiskt arbetsmiljöarbete* vilket innebär arbetsgivarens arbete med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

God kompetens är grunden för ett bra arbetsmiljöarbete och den som har till uppgift att medverka i arbetsmiljöarbetet måste ha tillräckliga kunskaper. Personalavdelningen arrangerar återkommande arbetsmiljöutbildningar för chefer och fackliga ombud. Målet är en organisation och ledning som tar tillvara, anpassar och utvecklar varje medarbetares förutsättningar och förmåga.

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

Det strategiska natur- och miljöarbetet i kommunen kommer under 2016 att arbeta med nya lokala miljömål, energi- och klimatfrågan, kust- och vattenmiljöfrågor, kompensation av gröna och blå värden samt information, utveckling och skydd av naturområden. En hög prioritet kommer att ligga på arbetet med skydd av naturen, flödesdämpande åtgärder i Höje å, antagande av kustzonsplanen och framtagande av ett nytt naturmiljöprogram.

Nya lokala miljömål
I början av 2014 antogs nya miljömål och ett tillhörande åtgärdsprogram för de miljömål som inte redan ingår i kommunens Energiplan med klimatstrategi, Naturmiljöprogram med grönplan eller Marint naturmiljöprogram. Arbetet fortsätter under 2016 med åtgärdsprogrammet och fortsatt anpassning till det interna styrsystemet. Under 2016 kommer också arbetet med ett nytt Naturmiljöprogram att påbörjas.

Klimatarbete och klimatrelaterade åtgärder
En ny energi- och klimatplan antogs 2015. Arbetet med att genomföra åtgärdsprogrammet i denna plan påbörjas under 2016.

För att samordna och ytterligare implementera förvaltningen av kustens speciella frågeställningar finns sedan 2014 en kustzonsgrupp i kommunen. Gruppens arbete fortsätter 2016 med färdigställande av en kustzonsplan för att på detaljerad nivå ge förslag på direktiv för framtida förvaltning med hänsyn till klimatförändringens påverkan på kusten.

En tvärkommunal arbetsgrupp för flödesrelaterade åtgärder i Höje å avrinningsområde bildades som en del av Höje å vattenråd 2013 (se även nedan om Höje å). Under 2016 intensifieras arbetet ytterligare med ett nytt åtgärdsprogram.

Renare hav och inlandsvatten
Det marina naturmiljöprogrammet, som antogs av kommunfullmäktige 2010, innehåller bland annat mål och åtgärder fram till och med 2020. Höje å vattendragsförbund och Kävlingeåprojektet är numera ombildade till vattenråd. Kommunen ingår som en viktig medlem i dessa båda vattenråd. Inom ramen för den nya vattenförvaltningen har åtgärdsprogram formulerats för Höje å och Lödde å/Kävlingeån. Vattenvårdande och vattenfördröjande åtgärder kommer att fortlöpa som samarbetsprojekt mellan de kommuner som berörs av dessa vatten.

Under 2014 fick vattensamarbetet i Höje å ett stort finansiellt tillskott från Havs- och vattenmyndigheten där kommunernas medel använts som medfinansiering. Detta har möjliggjort flera större projekt som pågår till och med 2017. Flera av dessa projekt sker i samarbete med Lunds universitet.

Skydd av natur
Under 2016 intensifieras kommunens arbete ytterligare med att skydda de värdefullaste naturområdena. Utöver nedanstående projekt har förslag på ytterligare områden som behöver skydd lagts i en åtgärdsplan för en fördubbling av arealen naturskyddad mark i kommunen.

Arbetet med att restaurera Fels mosse avslutades 2014 inom Höjeåprojektet. Samtidigt pågår arbetet med att skydda mossen som ett naturreservat och 2014 fick kommunen också statligt stöd för detta.

I början av 2015 fick kommunen naturinvesteringsstöd för att inrätta kommunala naturreservat i Bjärreds saltsjöbad samt i Öresundsparkens fritidsområde och arbetet fortsätter under 2016 med avgränsning, föreskrifter och skötselplan.

Under 2016 ska ett nytt Naturmiljöprogram tas fram. Programmet kommer att ha många funktioner varav några av de viktigaste är som underlag till en ny översiktsplan, för att underlätta bedömningar i olika ärenden och som underlag i arbetet med kompensation i planer och projekt.

EKONOMISK ÖVERSIKT OCH ANALYS

Beräkningsförutsättningar
De viktigaste beräkningsförutsättningarna är:

- Höjd utdebitering med 40 öre, 19,64 kr.
- Utgångspunkten har varit fastställd plan för ekonomin åren 2016-2017.
- Befolkningsprognos 2015-2020 för Lomma kommun beslutad i kommunstyrelsen 2015-04-29.
- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningar har beräknats efter Sveriges Kommuner och Landstings prognos 2015-08-14 med en försiktig bedömning av skatteintäkterna 2016 och med hänsyn tagen till beräknad effekt av förändrad inkomstutjämning.
- Tillväxtposten avseende 2016 med nivåhöjning kommande år, baserad på kommunens befolkningsprognos och standardkostnaderna i utjämningssystemet per åldersgrupp, har tillförts nämnderna.

- Löneökningar har budgeterats med 3 % per år.
- Arbetsgivaravgifterna beräknas till 38,46 % för samtliga år.

Komponentavskrivningar
Rådet för kommunal redovisning beslutade i december 2013 om en förändring i en rekommendation som reglerar redovisning av materiella anläggningstillgångar. Enligt denna ska ”komponentavskrivning tillämpas från och med 2014 för betydande komponenter där skillnad i förbrukning är väsentlig”. Riktlinjer för komponentavskrivning i Lomma kommun har utarbetats och tillämpas från och med 2014. Konsekvenserna av denna förändring har beaktats i budgetarbetet. Förändringen innebär minskade driftkostnader för löpande underhåll, då dessa nu klassas som en komponent och istället överförs till investeringsbudgeten, vilket i sin tur innebär sänkta internhyror under en övergångsperiod.

Resultatutveckling
Den av staten fastställda nedre gränsen för den ekonomiska utvecklingen, det så kallade balanskravet, innebär att kommunens intäkter varje år måste överstiga kostnaderna. Detta är dock inte tillräckligt för att på lång sikt uppnå Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Den schablon som blivit kännetecken för god ekonomisk hushållning är ett överskott motsvarande två procent av intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Resultatutvecklingen sedan 2012 redovisas i diagrammet nedan. För 2015 redovisas prognosen enligt delårsrapporten. 2014 års resultat innehöll medfinansiering avseende persontrafik på Lommabanan med 46,9 mnkr.

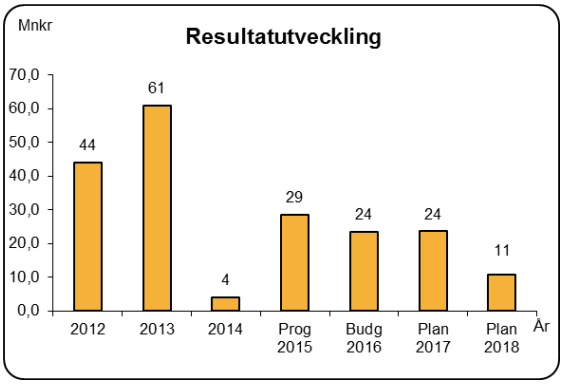

Prognosen för 2015 och budgeten för 2016 visar på resultatnivåer motsvarande åtminstone tvåprocentiga överskott i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.

Resultatutjämningsreserv
Kommunfullmäktige beslutade 2013 om riktlinjer för en resultatutjämningsreserv. En övre gräns för storleken på reserven fastställdes och motsvarar 4,0 procent av summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningar. Reserven per 2014-12-31 uppgår till 41,4 mnkr.

Under kortare perioder av svag skatteunderlagsutveckling kan finansiering upp till genomsnittlig nivå i riket de senaste tio åren ske genom disponering av reserven. Detta förutsätter dessutom ett negativt balanskravsresultat för året.

Den årliga utvecklingen 2016 beräknas överstiga den tioåriga genomsnittliga nivån med 1,6 procentenheter. Vid negativt balanskravsresultat 2016 är det således inte möjligt att disponera medel ur reserven.

Avstämning mot balanskrav
I tabellen nedan framgår det att Lomma kommuns budgeterade resultat för år 2016 uppfyller det lagstadgade balanskravet.

Avstämning mot balanskrav	**mnkr**
Ingående resultat att återställa	0,0
Årets resultat enligt resultaträkning	23,5
Realisationsvinst, anläggn. tillgångar	0,0
Årets resultat efter balanskravs-justeringar	23,5
Medel till resultatutjämningsreserv	0,0
Årets balanskravsresultat	**23,5**

Finansiella mål

Fyra finansiella mål har satts upp för åren 2016-2018.

1. ***Årets resultat ska uppgå till två procent (2016-2017) och en procent (2018) av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning***

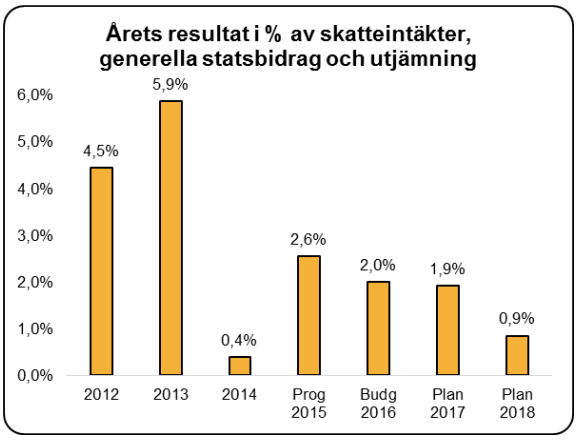

Ovanstående diagram visar att överskottsmålet på två procent kommer att uppnås för år 2016 medan målet inte riktigt nås för år 2017. För 2018 nås nästan målet på en procents överskott. För att målet ska nås för 2017 och 2018 krävs det att resultatet blir något bättre än budgeterat.

2. ***Nettokostnaderna ska inte öka mer procentuellt än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning***

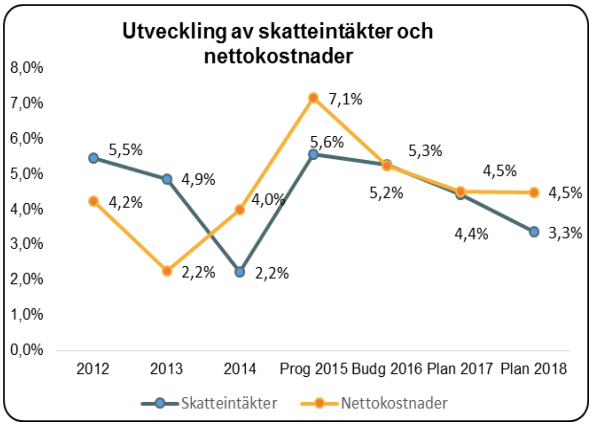

År 2016 och 2017 ökar nettokostnaderna ungefär i samma takt som skatteintäkterna. Sista året i planperioden 2018 ökar netto-kostnaderna i snabbare takt än skatteintäkterna.

3. ***Soliditeten ska åtminstone bibehållas***

Soliditeten är ett mått som visar hur mycket av tillgångarna som är finansierade med egna medel (eget kapital i % av totalt kapital inklusive ansvarsförbindelsen). Grafen nedan visar på en positiv utveckling av soliditeten.

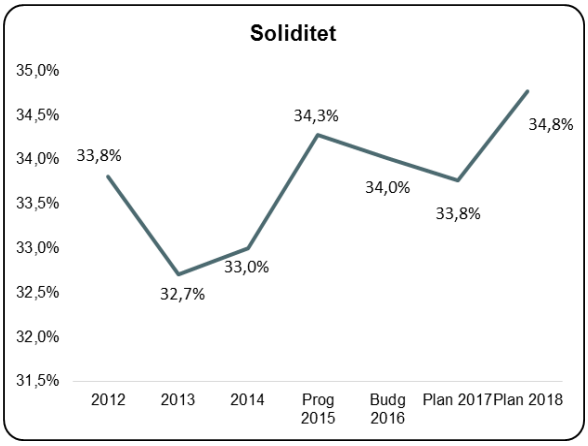

4. ***Det egna kapitalet ska inflationssäkras***

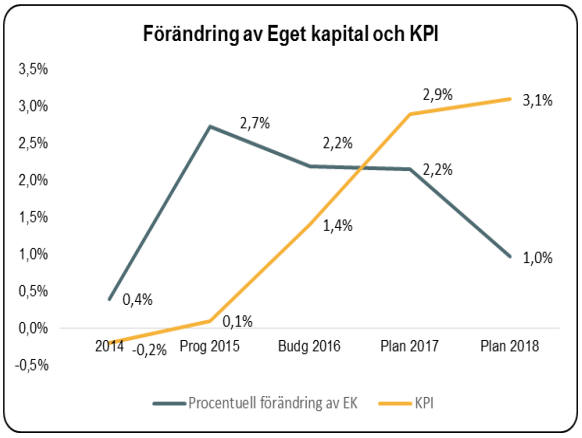

Enligt grafen ovan förväntas eget kapital inflationssäkras fram till år 2017. Därefter ökar inflationstakten samtidigt som ökningen av det egna kapitalet avtar. Det leder i sin tur att det egna kapitalet troligen inte kommer att kunna inflationssäkras under 2017 och 2018.

Resultatbudget

I prognosen för 2015 beräknas resultatet till 28,5 mnkr. Budgeterat resultat för 2016 uppgår till 23,5 mnkr och är således 5 mnkr lägre vilket i stort kan sammanfattas på följande sätt:

(mnkr)

Verksamhetens nettokostnader	- 53,7
Avskrivningar	- 7,6
Skatter, statsbidrag och utjämning	+ 58,8
Finansnetto	- 2,5
Resultatförändring	**- 5,0**

Jämfört med prognosen 2015 beräknas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningar öka med 5,3 % eller 58,8 mnkr 2016. Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto beräknas öka med 5,2 % eller 63,8 mnkr.

Avskrivningar och finansnetto ökar med 10 mnkr till följd av fortsatt hög investeringsvolym.

Nämndernas budgetar 2016 har jämfört med budgetarna 2015 tillförts 39,4 mnkr på följande sätt:

- Tillväxtposter/avskrivningar, 27,0 mnkr
- Löneökningar/indexuppräkning, 16,6 mnkr
- Satsningar barn- och utbildningsnämnden 4,9 mnkr, socialnämnden 2,3 mnkr, tekniska nämnden 1,1 mnkr, miljö- och byggnadsnämnden 0,6 mnkr samt kommunstyrelsen 2,0 mnkr

I övrigt har justeringar gjorts till följd av komponentavskrivningar genom att 8,8 mnkr (4,0 mnkr beläggningsunderhåll och 4,8 mnkr fastighetsunderhåll) har flyttats från tekniska nämndens driftbudget till investeringsbudgeten.

I jämförelse mellan budget 2016 och 2015 bör tillfälliga förstärkningar till nämnderna på 6,3 mnkr för 2015 beaktas.

Investerings- och exploateringsverksamhet

Investeringsverksamheten fortsätter att vara mycket omfattande och uppgår under perioden till 490,1 mnkr.

Investeringarna fördelar sig mellan åren och verksamheterna på följande sätt:

mnkr	**2016**	**2017**	**2018**
Skattefinansierad verksamhet	194,0	190,3	64,8
Avgiftsfinansierad verksamhet	11,0	12,0	18,0
Totalt	**205,0**	**202,3**	**82,8**

Bland de större investeringsprojekten kan nämnas om- och tillbyggnad av Norra Karstorpsskolan, nybyggnation av skola, Strandpaviljongen, ny förskola i Nians område och investeringar i kollektivtrafikstråk Vinstorpsvägen, åtgärder längs Vinstorpsvägen samt i allmän platsmark inom stationsområdet.

I projektet kollektivtrafikstråk Vinstorp finns en medfinansiering från Trafikverket på 50 % eller 23,4 mnkr.

Under kommande treårsperiod beräknas exploateringsverksamheten förbättra likviditeten med 19,9 mnkr bland annat genom försäljning av tomter i Bjärreds Centrum, Vattenverkstomten i Lomma, i området kring Fjelie skola, området kring Rutsborgsvägen samt vid Alnarpsvägen/Björnbärsgatan i Lomma.

Norra Karstorpskolan - ett av kommunens investeringsprojekt. *Illustration: Leif Högberg, Wigotkonsult*

Självfinansiering av investeringar

Självfinansieringsgraden är ett mått på hur stor del av investeringarna som finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande verksamheten finansierats. Måttet uttrycks i procent och 100 % eller mer betyder att kommunen finansierat investeringarna utan att ta upp nya lån. Det utrymme som skapas för egenfinansiering av investeringar består först och främst av årets avskrivningar men även av årets resultat.

Det kassaflöde som Lomma kommun själv genererar uppgår till i genomsnitt drygt 100 mnkr per år under budgetperioden och motsvarar summan av avskrivningar och resultat. I en tillväxtkommun som Lomma krävs inte bara ersättningsinvesteringar utan även nya investeringar i form av förskolor, skolor, infrastruktur med mera. Detta innebär att upplåning blir nödvändig men eftersom det då tillkommer ytterligare kostnader i form av räntekostnader för lån är det viktigt att investeringsnivån hålls inom en rimlig nivå för att inte ta för mycket utrymme från den övriga verksamheten.

Självfinansieringsgraden för investeringarna 2016-2018 uppgår till i snitt 65 % vilket är en något högre nivå än under perioden 2012-2015, 61 %, se diagrammet nedan.

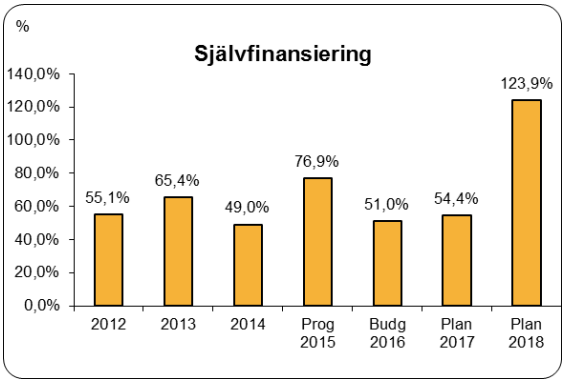

Låneskuld

Till följd av kommunens starka befolkningstillväxt finns ett högt tryck på investeringssidan. Investeringarna 2016-2018 beräknas uppgå till cirka 490 mnkr, vilket medför ett ökat upplåningsbehov. Låneskulden beräknas öka med 164 mnkr under perioden 2016-2018 och uppgå till 695 mnkr år 2018.

Diagrammet nedan visar hur låneskulden utvecklas.

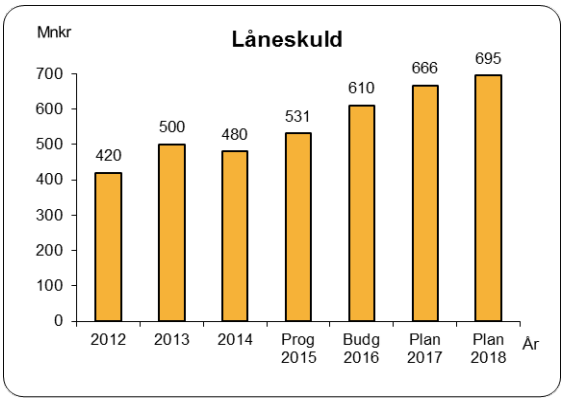

Pensionsskulden

Budgeten för kommunens pensionskostnader och pensionsskuld tas fram utifrån en prognos framtagen av KPA Pension kompletterad med vissa antaganden gjorda av kommunen.

mnkr	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Pensionskostnader	55,8	60,1	60,1	66,0
Pensionsavsättning	17,7	18,9	19,4	18,9
Ansvarsförbindelse	411,4	396,4	388,9	384,2
S:a Pensionsförpliktelser	**429,1**	**415,3**	**408,3**	**403,1**
Medel i pensionsförvaltning	218,6	218,6	218,6	218,6
Förvaltade medel / pensionsskuld	*50,9%*	*52,6%*	*53,5%*	*54,2%*

Pensionskostnaderna väntas öka från cirka 56 mnkr i prognosen för 2015 till 66 mnkr år 2018.

De totala pensionsförpliktelserna beräknas under budgetperioden att sjunka från 429,1 mnkr i prognosen för 2015 till 403,1 mnkr 2018.

Pensionsförpliktelser, särskilda avtalspensioner och liknande, intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen och uppgår 2016 till 18,9 mnkr inklusive löneskatt.

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas utanför balansräkningen som ansvarsförbindelse och uppgår budgetåret 2016 till 396,4 mnkr inklusive löneskatt.

Kommunen har valt en försäkringslösning för huvuddelen av intjänade pensionsförmåner som annars skulle ha redovisats under posten ”Avsatt till pensioner”. Detta innebär att kommunen årligen betalar en försäkrings-

premie till vald pensionsadministratör (för närvarande KPA) som motsvarar det årets beräknade intjänade pensionsförmåner. Under 2016 beräknas 7,2 mnkr att inbetalas, vilket motsvarar nivån i prognosen för 2015.

Kommunen satte under åren 1996-2000 av likvida medel i en pensionsförvaltning som ”öronmärkts” för pensionsändamål och sedan dess har all avkastning återinvesterats i förvaltningen. Enligt gällande finanspolicy är målet att successivt öka konsolideringsgraden, det vill säga kvoten mellan förvaltade pensionsmedel och pensionsskuld, vilket uppnås under budgetperioden. Syftet med förvaltningen är att uppnå långsiktig god avkastning med betryggande säkerhet. Prognosen för det bokförda värdet 2015-12-31 är 218,6 mnkr, vilket också använts som antagande för åren 2016-2018.

Enligt beslut i kommunfullmäktige 2013-02-07 ska medel motsvarande 50 % av utbetalningarna inklusive löneskatt från den så kallade ansvarsförbindelsen årligen tas ut från pensionsförvaltningen och tillföras kommunens kassa. För budgetperioden handlar det om cirka 11 mnkr per år.

Finansnetto

Diagrammet nedan visar hur finansnettot, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, utvecklas.

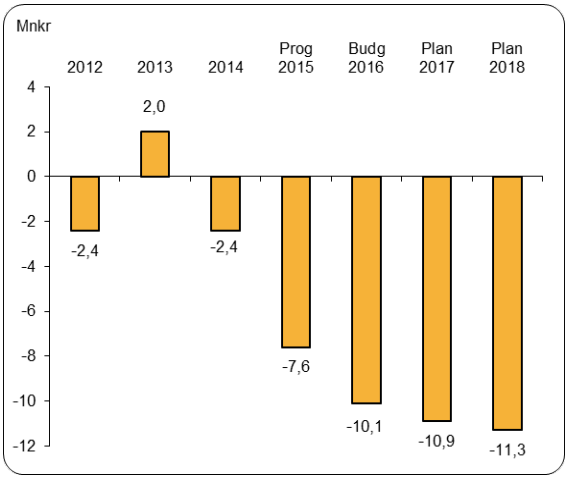

Finansnettot är negativt för samtliga år förutom 2013. Under planperioden beräknas de finansiella kostnaderna fortsätta att öka. Kostnadsökningen förklaras av den stigande upplåningsvolymen. År 2018 beräknas finansnettot uppgå till cirka - 11 mnkr.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser i omvärlden som ofta kan vara svåra att påverka. Det kan till exempel vara en konjunktur-svängning eller förändrade lagar och förordningar. I sammanställningen nedan redovisas hur ett antal händelser påverkar kommunens ekonomi.

Händelse	***Förändring +/- (mnkr)***
Utdebitering, 1 kr	62,0
Resultatnivå, 1 %	11,8
Låneränta, 1 %	1,4
Löneökning, 1 % inklusive arbetsgivaravgifter	5,6
Verksamhetens kostnader,1 % (exklusive löner och ersättn.)	6,8

Framtid

Inför framtiden finns det ett antal faktorer som kommer att påverka kommunens ekonomi. Framförallt finns det faktorer i vår omvärld som kommunen har väldigt lite påverkan på; Hur kommer skatteunderlaget och samhällsekonomin att utvecklas? Hur kommer den internationella ekonomiska konjunkturen att förändras? Hur länge dröjer det innan räntan kommer att höjas? Hur utvecklas lönerna och hur kommer inflationen att se ut för de närmaste åren? För att hantera svängningar i omvärldsfaktorerna är det nödvändigt att ha marginal i de kommande årens budgeterade resultat.

Kommunens befolkningsprognos pekar på en långsiktigt fortsatt hög befolkningstillväxt. Skälet till detta är det omfattande bostadsbyggandet. De flesta åldersgrupper förväntas öka i antal, men störst blir ökningen bland de unga, framför allt de åldersgrupper som går i mellan- och högstadiet.

Kommunens planering för att kunna tillhandahålla den kommunala service som kommuninvånarna kan förvänta sig är omfattande. Investeringsnivån är och har varit mycket hög både i anläggningar för kommunal service och i infrastruktur. Framöver kommer investeringsbehoven fortsatt att vara höga flera år till, vilket innebär en mycket stor och långsiktig belastning på ekonomin. Nivån på avskrivningarna vid periodens slut beräknas uppgå till cirka 92 mnkr och finansnettot beräknas vara negativt och uppgå till 11 mnkr.

Med hänsyn till kommunens höga investeringsvolym framöver bör resultatnivån uppgå till åtminstone 3,0 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningar, det vill säga cirka 35 mnkr, för att kommunen till en större del ska kunna självfinansiera investeringarna.

För kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling är det viktigt att

- nämndernas ekonomi är i balans, det vill säga att budgeten hålls.
- verksamhetens nettokostnader inte stiger procentuellt mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningar.
- sänka den årliga investeringsnivån till 100 mnkr, vilket motsvarar ungefär det som kan egenfinansieras via årliga avskrivningar och resultat. En investeringsnivå som är lägre än avskrivningarna innebär minskad låneskuld om resultatet används för amortering av låneskulden.

En stor utmaning ligger i att klara omställning av kommunens verksamheter för att uppfylla ökade krav från den allt större befolkningen. Hur kommunen lyckas omprioritera medel från olika verksamheter är avgörande för kommunens ekonomi. Det kommer att behövas fortsatta verksamhetsanpassningar med omprioriteringar såväl inom som mellan verksamheterna.

Konjunkturens inverkan på skatteintäkternas utveckling innebär att det ständiga arbetet med rationaliseringar och effektiviseringar måste fortsätta. För att bibehålla en fortsatt balans i ekonomin kommer det att krävas fortsatt kostnadskontroll och strikt budgetdisciplin.

Under 2016 ska ett nytt Naturmiljöprogram tas fram. *Foto: Kasper Levison*

KOMMUNÖVERGRIPANDE VERKSAMHET

KOMMUNLEDNING

Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	53 150	26 490	**23 954**	23 954	23 954
Kostnader	-92 674	-95 077	**-95 457**	-95 995	-95 183
Nettokostnad	**-39 524**	**-68 587**	**-71 503**	**-72 041**	**-71 229**
Budgeterad nettokostnad	-59 958	-71 177			
Budgetavvikelse	**20 434**	**2 590**			

Verksamhetsbeskrivning

Kommunledningskontoret omfattar följande avdelningar/funktioner: ledning och samordning, utvecklingsavdelning, kansli, personal, ekonomi, och serviceavdelning. Planeringsavdelningen arbetar med fysisk planering, översikts- och detaljplaner med mera, vilket ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Organisatoriskt tillhör dock planeringsavdelningen samhällsbyggnadsförvaltningen sedan januari 2015.

Kansliavdelningen innefattar ansvaret för kommunens säkerhetsfrågor där även Vakande ögon ingår. Kansliet svarar också för upphandlings- samt försäkringsfrågor. Sedan 1 januari 2015 ansvarar Lomma kommuns kansliavdelning för en gemensam administration av handläggning av överförmyndarärenden för Lomma, Staffanstorp, Burlöv och Kävlinge kommun.

Kontaktcenter svarar för en utåtriktad service till allmänheten genom mottagning av besökare till kommunhuset, telefoni, konsumentvägledning och inkommande förfrågningar med mera. Denna verksamhet finns inom serviceavdelningen.

Räddningstjänstverksamheten ingår i kommunövergripande verksamhet men har Staffanstorps kommun som huvudman.

Förändringar i verksamheten

Under de senaste åren har ett samarbete angående EU-frågor diskuterats inom 5 Yes-kommunerna. En analys utförd av Kommunförbundet Skåne visar att även Lomma kommun har goda möjligheter att utnyttja EU-medel för att genomföra olika utvecklingsprojekt, ett ansökningsarbete som dock kräver tid och kunskap. Lomma kommun kommer därför att medverka i ett samarbete om en gemensam EU-kompetens tillsammans med Burlöv, Staffanstorp och Kävlinge.

Under 2016 kommer en ny Utvecklingsstrategi för Lomma kommun att börja implementeras. Arbetet innebär bland annat en ökad satsning på intern och extern kommunikation samt varumärkesarbete med mera.

Dessutom kommer en satsning att göras på att utveckla kommunens hemsida och deltagande i sociala media med mera, vilket sammantaget kräver en förstärkning på informationsområdet.

Ett resurstillskott görs när det gäller feriearbeten för ungdomar, dels för att kompensera en höjd arbetsgivaravgift, dels för att kunna öka antalet platser.

Det digitala verktyget för uppföljning och rapporter inom budget, bokslut, mål och verksamhetsplaner kommer att vidareutvecklas för till exempel intern kontroll och riskbedömning med mera, vilket medför ett ökat antal licensierade användare.

Genom en fortsatt satsning på läsplattor till samtliga politiker och politiska organ, kan rationaliseringar göras när det gäller vakt-

mästeritjänster, portokostnader och förbrukningsvaror.

Kommunens nu gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige under 2010, och vann laga kraft 2012 efter överklagande. Under 2016 behöver ett arbete påbörjas med revidering och förnyelse av översiktsplanen, ett omfattande arbete som beräknas pågå under ett par år.

Staffanstorp och Lomma kommun bedriver en gemensam räddningstjänst. Under 2016 kommer ett höjdfordon att upphandlas, vilket ger en effektivare räddningstjänst framför allt i högre bebyggelse.

Framtid

En omfattande utveckling av centrummiljön i Bjärred kommer att äga rum under de kommande åren, under förutsättning att markfrågor löses och pågående detaljplaner kan antas och genomföras som planerat. I den fördjupade översiktsplanen för Bjärred ingår också en utveckling av strandområdet med restaurang med mera, samt Stationen med bland annat övernattnings- och konferensmöjligheter.

Lomma kommun fortsätter att expandera kraftigt under ytterligare ett antal år. Med ett ökat antal bostäder och invånare ökar vikten av att bevara värdefull mark för rekreation och naturupplevelser.

Den kartläggning som för närvarande pågår kommer att leda till ett ökat antal naturområden som blir möjliga att skydda genom reservatsbildning eller andra lämpliga skyddsåtgärder under de närmaste åren.

Lomma kommun har undertecknat ett medfinansieringsavtal med Trafikverket och Region Skåne angående persontrafik på Lommabanan. Det innebär en planering för persontrafik på befintlig spårsträckning, vilket beräknas starta senast år 2020. Detta medför investeringar i form av station, plattform samt en planskild korsning vid Vinstorpsvägen. I första skedet planeras för en station i Lomma tätort.

Mål

- Lomma kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.
- Öka andelen skyddade naturområden i kommunen.
- Lomma kommun ska vara ett attraktivt besöksmål med en livskraftig handel.
- Lomma kommun ska vara en företagarvänlig kommun.

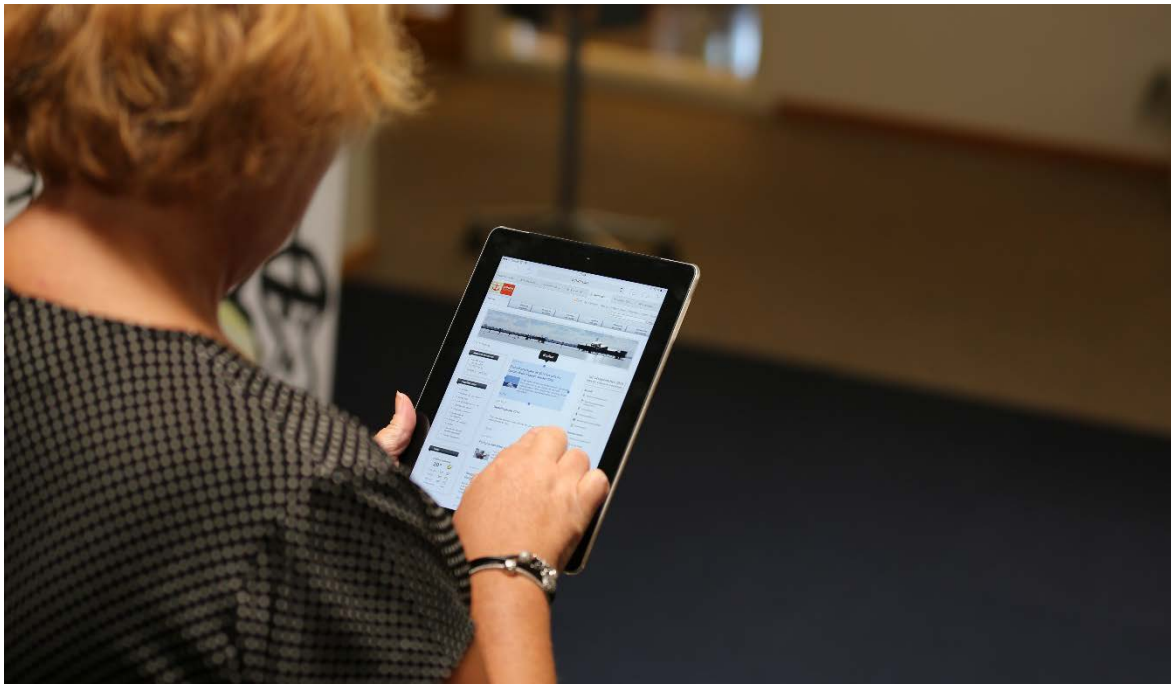

En fortsatt satsning på läsplattor och digital utveckling står på agendan. *Foto: Christian Almström*

KOMMUNÖVERGRIPANDE VERKSAMHET

REVISIONSVERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Revision

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	35	0	**0**	0	0
Kostnader	-876	-948	**-948**	-948	-948
Nettokostnad	**-841**	**-948**	**-948**	**-948**	**-948**
Budgeterad nettokostnad	-843	-948			
Budgetavvikelse	**2**	**0**			

Verksamhetsbeskrivning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen, vilken regleras i kommunallag och i skriften god revisionssed.

Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämnderna. De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i de kommunala bolagen även verksamheten i dessa.

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Analys av väsentlighet och risk är grundstommen i revisionsprocessen och utgör underlag för prioriteringar av granskningens inriktning och omfattning.

Lagstiftningen fokuserar på god ekonomisk hushållning och på att öka långsiktigheten i den ekonomiska verksamhetsmässiga planeringen. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen bör följas upp kontinuerligt och ska utvärderas i delårsrapport och i årsredovisning. Revisionen bedömer resultatet i delårsrapport och årsredovisning.

KOMMUNÖVERGRIPANDE VERKSAMHET

VALVERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Valnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	705	0	**0**	0	350
Kostnader	-1 206	-12	**-42**	-42	-652
Nettokostnad	**-501**	**-12**	**-42**	**-42**	**-302**
Budgeterad nettokostnad	-542	-42			
Budgetavvikelse	**41**	**30**			

Verksamhetsbeskrivning

Valnämnden är i enlighet med vallagen, lokal valmyndighet och ansvarar jämlikt denna lag och lagen om kommunal folkomröstning för genomförandet av allmänna val och folkomröstning inom kommunen. Åren 2016-2017 planeras inga allmänna val eller folkomröstningar att genomföras.

KOMMUNÖVERGRIPANDE VERKSAMHET

ÖVERFÖRMYNDARVERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Överförmyndaren

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	193	200	**200**	200	200
Kostnader	-782	-723	**-723**	-723	-723
Nettokostnad	**-589**	**-523**	**-523**	**-523**	**-523**
Budgeterad nettokostnad	-458	-523			
Budgetavvikelse	**-131**	**0**			

Verksamhetsbeskrivning

Överförmyndaren ska utöva över-förmyndarverksamhet, vilket innebär att granska förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet med ledning av de förteckningar, årsräkningar, sluträkningar samt andra handlingar och uppgifter angående förvaltning som ska lämnas in till överförmyndaren.

Överförmyndaren har vidare till uppgift att utse gode män till de ensamkommande barn som tas emot av Lomma kommun.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Ansvarig nämnd: Socialnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	19 847	24 390	**30 318**	30 318	30 318
Kostnader	-54 218	-61 672	**-68 776**	-69 758	-69 740
Nettokostnad	**-34 371**	**-37 282**	**-38 458**	**-39 440**	**-39 422**
Budgeterad nettokostnad	-35 787	-35 592			
Budgetavvikelse	**1 416**	**-1 690**			

Verksamhetsbeskrivning

Individ- och familjeomsorg innefattar följande verksamheter:

Förebyggande insatser

Förebyggande arbete bedrivs genom

- föräldrautbildning för föräldrar med yngre barn i samverkan med barn- och utbildningsnämnden
- föräldrautbildning för tonårsföräldrar
- öppenvård i egen regi; som bistånd enligt SoL (Socialtjänstlagen), som råd och stöd och som uppsökande verksamhet
- budgetrådgivning och skuldsanering
- familjerådgivning (extern regi)
- kriscentrum för barn, kvinnor och män (extern regi)
- Trivselhuset, träffpunktsverksamhet för personer med psykiska funktionshinder
- anhörigstöd
- servicesamtal.

Familjerätt

Insatserna omfattar

- vårdnadsutredningar och umgängesfrågor
- adoptionsutredningar
- samarbetssamtal.

Vård

Insatser för barn, ungdomar och vuxna i form av bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL), samt tvångsåtgärder enligt LVU, Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, och LVM, Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall.

Insatserna kan omfatta

- stödsamtal
- gruppbehandling
- kontaktperson/-familj
- öppenvård
- placering i familjehem
- institutionsvård
- boendestöd.

Försörjningsstöd

Utredning görs enligt socialtjänstlagen och utgår från en ansökan om ekonomiskt bistånd. Målet är att den enskilde så snart som möjligt ska bli självförsörjande. Utredningen, som görs tillsammans med den enskilde, leder fram till en individuell genomförandeplan. Samverkan sker med andra myndigheter, till exempel arbetsförmedling och försäkringskassa.

Kommunal psykiatri

Målgruppen för denna verksamhet är personer med psykisk ohälsa. Kommunen är ansvarig för boende och sysselsättning. Verksamheten arbetar uppsökande och målet är att förebygga psykisk ohälsa.

I verksamheten ingår

- uppsökande verksamhet och information
- boendestöd
- Trivselhuset, träffpunktsverksamhet
- anhörigstöd

Kraftkällan

Kraftkällan är en serviceorganisation inom socialnämndens ansvarsområde, som

erbjuder service till de kommunala förvaltningarna.

Integrationsverksamheten

Socialnämnden ansvarar för mottagande av flyktingar, såväl vuxna, familjer och ensamkommande barn. Kommunen tecknar, varje år, avtal med Migrationsverket avseende omfattningen av mottagandet.

Alkoholtillstånd, serveringstillstånd med mera

Nämnden ansvarar för frågor inom alkohollagstiftningens område, framförallt i form av handläggning av permanenta och tillfälliga tillstånd samt tillsyn. Verksamheten ansvarar också för tillsyn av detaljhandeln avseende folkölsförsäljning, tobaksförsäljning och försäljning av receptfria läkemedel.

Förändringar i verksamheten

De senaste åren har antalet barn, unga och unga vuxna i behov av stöd ökat jämfört med tidigare år. Ökningen, som beräknas fortsätta de närmaste åren, beror bland annat på befolkningsökningen. Detta ställer nya krav på nämndens verksamheter, där ett nära samarbete med andra förvaltningar, kommuner och myndigheter är grunden för att kunna erbjuda tidiga insatser med hög kvalitet.

Nämnden fortsätter att satsa på kompetens och kvalitetsutveckling i de egna verksamheterna, där utbudet av de insatser som utförs ökar. Samtidigt sker ett aktivt arbete på myndighetsavdelningen med att förhindra och förkorta alla externa placeringar och erbjuda andra former av vård och behandling, bland annat genom öppenvård på hemmaplan. Därmed förskjuts resurserna från extern öppenvård till de egna verksamheterna.

Nämndens arbete för personer med psykisk ohälsa fortsätter att öka samtidigt som efterfrågan av olika typer av insatser tilltar. Med anledning av detta tillför nämnden resurser till Trivselhuset.

Framtid

I takt med att kommunen växer, ökar också antalet medborgare i behov av socialt stöd av olika slag, även om behoven i förhållande till jämförbara kommuner, länet och riket är mindre.

Socialnämnden kommer att fortsätta prioritera och fokusera på förebyggande arbete, särskilt bland barn och ungdomar, bland annat genom att fortsätta samarbetet med barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden, inom ramen för *Barnens bästa*. Prioriteringen är primärt till för att förbättra livssituationen för den enskilde, men är också nödvändig för att så långt som möjligt nedbringa kostnaderna på kort och lång sikt.

Det är ett nationellt problem med stor personalomsättning bland handläggare som utreder barn och unga och allt tyder på att det i framtiden kommer att bli allt svårare att rekrytera och behålla kompetent personal. Då det är av stor vikt att handläggare har rätt kompetens och erfarenhet, kommer personalförsörjningsfrågorna inom verksamhetsområdet att vara en viktig och strategisk fråga att hantera framöver.

Mål

- Kvalitén i handläggningen av ekonomiskt bistånd ska förbättras, jämfört med föregående år.
- Kvalitén i den sociala barn- och ungdomsvården ska förbättras, jämfört med föregående år.
- Kvalitén i missbruks- och beroendevården ska förbättras, jämfört med föregående år.

Verksamhetsmått

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Försörjningsstöd					
Nettokostnad försörjningsstöd (tkr)	4 028	4 250	**4 250**	4 250	4 250
Antal hushåll som erhåller försörjningsstöd	121	115	**130**	130	130
Vård av vuxna					
Antal placerade vuxna på institution (genomsnitt per månad)	5	3	**5**	5	5
Antal vårddygn per månad	125	90	**150**	150	150
Antal vuxna med kontaktperson	8	6	**2**	2	2
Vård av barn					
Antal placerade barn i familjehem eller liknande	6,0	7,0	**6,5**	6,5	6,5
Antal placerade barn på institution (genomsnitt per månad)	5,5	3,0	**5,0**	5,0	5,0
Antal vårddygn per månad	164	90	**150**	150	150
Antal barn med kontaktperson	17	16	**16**	16	16

Trivselhuset på Strandgatan i Lomma. *Foto: Christian Almström*

LSS-VERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Socialnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	3 438	2 895	**2 843**	2 843	2 843
Kostnader	-46 773	-50 434	**-50 412**	-53 859	-55 082
Nettokostnad	**-43 335**	**-47 539**	**-47 569**	**-51 016**	**-52 239**
Budgeterad nettokostnad	-44 416	-44 639			
Budgetavvikelse	**1 081**	**-2 900**			

Verksamhetsbeskrivning

Insatserna enligt LSS (Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade) innefattar

- kontaktperson
- ledsagarservice
- avlösarservice i hemmet
- korttidstillsyn för barn över 12 år
- korttidsvistelse
- daglig verksamhet
- personlig assistans
- bostad med särskild service.

Förändringar i verksamheten

De senaste årens befolkningsökning, i kombination med ett ökande antal personer med neuropsykiatriska diagnoser, har inneburit att även personer med behov av insatser enligt LSS blir fler.

Antalet brukare med personlig assistans är svårt att beräkna eftersom brukarna tillkommer i samband med sjukdom och olyckor. Utifrån nuvarande behov har resurser omfördelats för att täcka nuvarande och kommande kostnader.

Antalet ungdomar i behov av boende och internatboende ser ut att minska, vilket gör att budgeten kan omfördelas till andra insatser, så som ledsagarservice, avlösarservice, korttidstillsyn, korttids-vistelse och läger.

Nämnden ser ett förändrat behov vid kommunens gruppbostäder, personer som bor där blir äldre och mer resurser behöver tillföras.

Framtid

De neuropsykiatriska diagnoserna ökar i hela landet, så också i Lomma kommun. För brukare med dessa diagnoser kommer det att krävas att socialnämnden arbetar med utveckling av alternativa boendeformer, arbetsuppgifter inom ramen för stöd i boendemiljön, daglig verksamhet och fritidsaktiviteter.

Försäkringskassans ändrade riktlinjer avseende rätten till personlig assistans enligt SFB, Socialförsäkringsbalk (2010:110), beräknas även framledes medföra ett utökat kostnadsansvar för socialnämnden. Då dessa tillkommande kostnader inte kan förutses avseende tidpunkt och omfattning, är det nämndens ambition att på sikt bygga upp en ekonomisk beredskap för ändamålet.

Det finns framöver ett behov av en ny gruppbostad i kommunen och nämnden har påbörjat förberedelserna för detta.

Mål

- Kvalitén i handläggningen av ärenden avseende personer med funktionsnedsättning ska förbättras, jämfört med föregående år.
- Kvalitén i stöd och service till personer med psykisk funktions-nedsättning ska förbättras, jämfört med föregående år.
- Kvalitén i stöd och service till personer i bostäder med särskild service ska förbättras, jämfört med föregående år.

- Kvalitén i stöd och service till personer med daglig verksamhet ska förbättras, jämfört med föregående år.

Verksamhetsmått

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Antal personer med personlig assistans:					
- SFB	30	30	**34**	35	36
- LSS	11	12	**11**	12	13
Antal personer med avlösarservice i hemmet	10	10	**16**	16	16
Antal personer med bostad med särskild service	35	33	**37**	42	42
Antal personer med daglig verksamhet	30	30	**32**	37	37

Gruppbostad på Sjögräsgatan öppnades 1992 och var den första gruppbostaden i kommunen.
Foto: Christian Almström

HÄLSA, VÅRD OCH OMSORG

Ansvarig nämnd: Socialnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	34 852	36 567	**39 346**	39 346	39 346
Kostnader	-219 522	-220 618	**-231 362**	-230 781	-229 616
Nettokostnad	**-184 670**	**-184 050**	**-192 016**	**-191 435**	**-190 270**
Budgeterad nettokostnad	-181 310	-189 550			
Budgetavvikelse	**-3 360**	**5 500**			

Verksamhetsbeskrivning

De delar inom socialnämndens ansvarsområde som avser insatser i ordinärt boende (hemtjänst) och särskilt boende bedrivs av *Förenade Care AB* till och med februari. Från och med 1 mars tar nya entreprenörer över, *Attendo Sverige AB* inom ordinärt boende och *Frösunda Omsorg AB* inom särskilt boende.

Fixartjänst

Fixartjänsten är en avgiftsfri service vars syfte bland annat är att förebygga fallolyckor i hemmen. Målgruppen är förtids- och ålderspensionärer samt personer med funktionshinder som är boende i Lomma kommun.

Träffpunktsverksamhet

Vid Träffpunkt Havsblick och Träffpunkt Jonasgården erbjuds varje vecka olika aktiviteter och möjlighet till social samvaro. Träffpunktsverksamheterna bedrivs i samverkan med ideella föreningar.

Närståendestöd

Närståendestöd erbjuds personer som har en äldrerelaterad sjukdom och vårdas i hemmet samt där närstående behöver avlösning och stöd. Aktiviteterna består bland annat av stödsamtal, avlösning i hemmet och närståendecafé. Verksamheten erbjuder möjlighet till dag- och kvällsavlösning på Treklövern med möjlighet till eget rum under vistelsetiden. Verksamheten bedrivs på Nybovägen i Lomma.

Hemsjukvård och rehabilitering

Kommunen ansvarar för sjukvård upp till sjuksköterskenivå, habiliterings- och rehabiliteringsinsatser för kommuninvånare - i alla åldrar - som inte kan ta sig till vårdcentralen. Undantagna ansvarsområden är läkarinsatser och vissa specialistfunktioner.

Insatser i ordinärt boende

De biståndsbedömda insatserna i ordinärt boende består av

- Trygghetslarm,
- avlösning i hemmet eller i särskild avlösningslägenhet,
- ledsagning,
- dagverksamhet för personer med demenssjukdom,
- korttidsvistelse,
- personlig omvårdnad och serviceinsatser.

Särskilt boende

Särskilt boende erbjuds de kommuninvånare som har ett så omfattande omvårdnadsbehov att det inte kan tillgodoses i ordinärt boende. I Lomma kommun finns boendeenheten Jonasgården (48 lägenheter) i norra kommundelen, och boendeenheterna Strandängsgatan 2 (45 lägenheter), Vega (30 lägenheter) och Orion (36 lägenheter) i södra kommundelen.

För vårdtagare, med vårdbehov som inte kan tillgodoses inom dessa enheter, köps vårdplatser externt.

Socialnämnden förfogar också över ett antal biståndsbedömda servicelägenheter, där de boende kan få vård och omsorg genom hemtjänst och hemsjukvård.

Förändringar i verksamheten

Under våren 2016 kommer nuvarande leverantör av äldreomsorg att bytas ut mot två nya leverantörer med fyra nya avtal. Frösunda Omsorg AB kommer att ta över driften av Jonasgården, Strandängsgatan, Vega och Orion, och Attendo Sverige AB kommer att ta över driften av hemtjänsten i Lomma och Bjärred. Detta innebär en del förändrade samarbetsformer för den kommunala organisationen, främst när det gäller beställning och uppföljning.

Med anledning av att antalet äldre i kommunen blir fler, beräknas en ökning av insatserna i ordinärt boende - dels genom hemtjänst, dels genom kommunal hälso- och sjukvård. Stora förändringar gällande Hälso- och sjukvårdsavtal och betalningsansvarslag kommer med största sannolikhet att träda ikraft de kommande åren. Nämnden kommer att förbereda verksamheterna för nya arbetssätt i framtiden. Samtidigt så pågår arbetet med att införa ÄBIC, en ny nationell utredningsmodell för äldres behov i centrum.

Behovet av särskilda boenden ses öka och därmed kommer den tredje avdelningen på Orion att fyllas på successivt och beräknas vara helt uthyrd vid halvårsskiftet 2016.

Framtid

Befolkningsutvecklingen i de äldre åldersgrupperna prognostiserar en kraftig ökning av andelen äldre fram till 2030 vilket påverkar socialnämndens framtida ställningstaganden och prioriteringar. Att allt fler blir allt äldre innebär ett ökat behov av vård och omsorg, vilket kommer att medföra ökade kostnader, förutsatt att vård och omsorg bedrivs på samma sätt som idag.

Ökat inflytande och ökad valfrihet är sannolikt faktorer som kommer att spela en allt större roll i framtiden. Socialnämnden och verksamheten förbereder sig bland annat genom att prioritera förebyggande insatser samt planerar för utbyggnad av hälso- och sjukvården.

Äldreomsorgen byter leverantör. På bild Jonasgården, Bjärred. *Foto: Christian Almström*

Socialnämnden och verksamheterna arbetar för att säkra kvaliteten. Målsättningen är att kommuninvånarna vid behov av hjälp och stöd, ska kunna leva ett tryggt och meningsfullt liv.

Ett nytt avtal om ansvarsfördelning, samverkansformer och gemensam utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne är under framarbetande. Avtalet innebär bland annat att färre personer kommer att få sin vård på sjukhus. Detta kommer med största sannolikhet att påverka de flesta verksamheterna inom hälsa, vård och omsorg, med ökade kostnader som följd. Detta utvecklingsavtal tar sin början 2016 och innebär att en ny vårdform ska vara färdig och implementerad 2018. Det finns dessutom ett nytt lagförslag som innebär att ansvaret för utskrivningsklara patienter ändras och kommunerna får ta ett större ansvar, vilket också kommer att påverka nämndens verksamhet avsevärt. Båda dessa förändringar bjuder på stora utmaningar för alla nämndens verksamheter.

Mål

- Kvalitén i vården och omsorgen inom hemtjänsten ska förbättras, jämfört med föregående år.
- Kvalitén i vården och omsorgen i äldreboendena ska förbättras, jämfört med föregående år.

Verksamhetsmått

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Antal invånare över 74 år	2 026	2 098	**2 222**	2 357	2 484
*Nettokostnad per invånare över 74 år (kr)**	91 150	89 748	**86 416**	81 220	76 598
Antal personer i särskilt boende (exkl. servicelägenheter)	138	151	**163**	164	164
- därav externa	2	2	**2**	2	2
Externt köp av korttidsvistelse (antal dygn)	107	0	**0**	0	1 460

** Avseende 2017 och 2018 beräknas kostnadsökning för tillkommande vårdtagare att finansieras med kommunstyrelsens tillväxtpost. Beloppen är exklusive indexuppräkning i entreprenadavtalen. Denna kostnadsökning finansieras med medel som finns avsatt på KS förfogande.*

FÖR- OCH GRUNDSKOLEVERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Barn- och utbildningsnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	49 772	50 173	**50 891**	51 141	51 141
Kostnader	-544 795	-582 144	**-596 083**	-603 551	-600 458
Nettokostnad	**-495 023**	**-531 971**	**-545 192**	**-552 410**	**-549 317**
Budgeterad nettokostnad	-497 267	-531 771			
Budgetavvikelse	**2 244**	**-200**			

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhet för barn i åldrarna 1-5 år bedrivs i form av förskolor och pedagogisk omsorg.

För barn som behöver omsorg på kvällar, nätter eller helger har det erbjudits pedagogisk omsorg under första halvåret 2015. Omsorgen kommer att övergå till en förskola på kvällar och helger. Nattomsorgen kommer att köpas av Lunds kommun från hösten 2015.

Det finns nio kommunala och två fristående förskolor i den norra kommundelen. I den södra kommundelen finns elva kommunala och tre fristående förskolor.

Under 2015 har i genomsnitt cirka 1 400 barn plats i kommunal förskoleverksamhet. Sedan ett par år tillbaka har barnantalet i förskolan visat en ökning med cirka 100 barn under våren, i förhållande till höstterminen.

Av det totala antalet barn i kommunal verksamhet är cirka 90 barn placerade i pedagogisk omsorg. Ungefär 180 barn går i fristående förskoleverksamhet.

Förskoleverksamheten omfattar även öppen förskola i både södra och norra kommundelen.

Grundskola bedrivs i åtta skolområden, fyra i den södra kommundelen och fyra i den norra. Dessutom finns Resurscentrum, som bland annat ger stöd till förskolor och skolor genom elevhälsan och specialpedagogisk kompetens.

I kommunen finns en fristående grundskola, Montessori Bjerred i Borgeby, där cirka 120 barn, från Lomma kommun, har sin skolgång. Totalt går cirka 200 barn i fristående grundskolor.

Antalet elever i Lomma kommuns grundskola är cirka 2 800 och i förskoleklass omkring 380.

Kommunen erbjuder skolbarnsomsorg för elever i åldern 6-12 år vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar och för barn i behov av extra stöd i sin utveckling. Skolbarnsomsorgen bedrivs i form av fritidshem, för elever i åldern 6-9 år, i nära samarbete med elevens klass. För barn i åldern 10-12 år finns fritidsklubb och öppen fritidsverksamhet.
Fritidsklubbsverksamheten bedrivs i kultur- och fritidsnämndens regi på uppdrag av barn- och utbildningsnämnden. Antalet barn i fritidshem är ungefär 1 300 och i fritidsklubb cirka 200.

Förändringar i verksamheten

Omflyttningar och utökning

Till följd av ökat antal elever i Lomma bildar Fladängskolans elever i årskurs fyra två klasser som flyttar till Vinstorpskolan läsåret 2015/16. Året därpå kommer ytterligare två klasser till Vinstorpskolan. En ny fritidsklubb öppnas för dessa elever på skolan. Eleverna fortsätter att tillhöra område Fladäng.

Resurscentrum och Gymnasie/vuxenutbildningen flyttar från Strandvägen till Vinstorpskolans andra våning, vilket innebär en effektivare användning av Vinstorpskolans lokaler.

Alfredshällskolan har inför läsåret 2015/16 utökats för att kunna organiseras som en

tvåparallellig skola och fritidshem för årskurserna F-6. Möjligheten att dela upp klasserna i mindre grupper och ytor för fritidshem, slöjd, musik och hemkunskap har skapats och ökar kvalitén i undervisningen.

Nya statsbidrag

Skolverket erbjuder kommunerna möjlighet att söka statsbidrag för årskurserna F-3 och för förskolan. Statsbidraget för förskolan kan sökas om barngruppernas storlek minskas eller för att förhindra att de ökar. Bidraget är 30 tkr per plats. Lågstadiesatsningen innebär att kommunen maximalt för läsåret kan söka drygt 6 mnkr för personalförstärkning avseende, antingen lärare eller annan personal som gör att lärarnas tid för undervisning ökar. Det finns även möjlighet att ansöka om medel för att minska grupp- eller klasstorlekarna eller andra insatser för att utöka den tid lärarna kan ägna sig åt eleverna. En förutsättning för att kommunen ska kunna erhålla statsbidragen är att det inte sker några neddragningar i verksamheterna i förhållande till läsåret 2014/15.

Ensamkommande barn och ungdomar

Antalet ensamkommande flyktingbarn/ ungdomar ökar. Fördelningen av ensamkommande till kommunerna följer inte längre enbart de kvantitativa överenskommelser som kommunerna slutit med staten. Istället sker placeringarna nu efter andra kriterier och kommunerna tar emot fler än vad som var planerat för. Skolorna i kommunen – främst högstadierna – kommer att ställas inför utmaningar när det gäller att kunna erbjuda plats, tolkhjälp, studiestöd på modersmålet och så vidare. Eventuellt måste så kallade förberedelseklasser startas. Osäkerheten kring utvecklingen är stor, men ett ökat antal ensamkommande flyktingbarn/ungdomar kommer att innebära ytterligare kostnader för barn- och utbildningsnämnden. Det är därför av vikt att analysera hur de statliga medlen, inte minst det så kallade schablonbidraget, fördelas mellan nämnderna så att de medel, som enligt statens författningssamling är avsedda för barn, unga och utbildning, används till detta.

Framtid

Befolkningstillväxtens konsekvenser

Elevantalet i den södra kommundelen ökar fortfarande kraftigt. Ytterligare nybyggnation jämte om- och tillbyggnation av skolor kommer att ske för att klara den elevökning som befolkningsprognosen aviserar. Höstterminen 2017 kommer ytterligare skollokaler att färdigställas. Karstorpskolan Norra ska byggas till och en ny lågstadieskola på Strandängen ska byggas. Fladängskolan kommer då att bli en skola för årskurserna F-6. Under tiden används Vinstorpskolan till mellanstadieklasser och en ny fritidsklubb. Antalet elever i skolår fyra, som ansöker om plats i fritidsklubb, förväntas öka ytterligare, vilket medför att fritidsklubbsverksamhet behöver utökas de närmaste åren.

En ny förskola med åtta avdelningar, Lerviks förskola, planeras att tas i drift år 2018 i södra kommundelen.

Med en ökande inflyttning ökar också antalet barn med stora behov av insatser från skolan, både stöd med inlärning och stöd från elevhälsan. De förebyggande insatserna prioriteras och samarbetet mellan skola, fritid och socialtjänst i ”Barnens bästa” fortsätter att utvecklas. För att förstärka det förebyggande arbetet med barn och unga och så långt det är möjligt, undvika externa skol- och boendeplaceringar, intensifieras samarbetet med socialtjänsten inom alla nivåer i organisationen.

Prioriterade områden

Ökningen av antalet barn i förskolan och elever i grundskolan innebär att en kontinuerlig rekrytering av lärare behövs. På grund av de skärpta behörighetsreglerna samt kravet på legitimation för lärare och förskollärare kommer det bli en utmaning att kunna rekrytera personal med rätt behörighet. Det gäller framförallt i ämnena teknik, fysik, kemi, biologi och matematik men även vissa moderna språk. För att möta utmaningen behöver huvudmannen skapa förutsättningar för att vara en attraktiv arbetsgivare. Nya statsbidraget till lågstadiet och förskolan innebär att mer personal behöver anställas för att öka personaltätheten och minska barngrupperna. Den kanske största utmaningen för att upprätthålla den höga kvalitén och de goda resultaten i skolan framöver är att kunna

behålla skicklig personal, och att kunna nyrekrytera de bästa lärarna. Ett ökat fokus på alternativa rekryteringsmetoder och rekryteringskanaler måste till, inklusive sociala medier. Ett ökat samarbete kring strategiska rekryteringsfrågor kommer därför att påbörjas mellan förvaltningen och personalavdelningen.

En av de största utmaningarna för framtiden, när elevantalet ökar kraftigt, blir att bibehålla och utveckla kvalitén samt att arbeta med och för ständiga förbättringar, så att kommunens elever når bästa tänkbara resultat. Att skapa motivation till att lära nytt är en av skolans viktigaste uppgifter. Motivation föder resultat. Mycket tyder till och med på att en hög motivationsnivå är den enkom viktigaste faktorn för att påverka den enskilda elevens resultat. Lärarens insatser - pedagogiken och didaktiken – skapar den kontext i vilken engagemanget och motivationen formas. Ett fokus på elevernas motivation och engagemang kommer att finnas i det fortsatta pedagogiska utvecklingsarbetet.

Att skolan bidrar till gedigna kunskaper kring hur digitala verktyg kan användas för kunskapsskapande är idag av yttersta vikt. För detta krävs att skolan har rätt resurser och att skolans personal har de rätta kunskaperna. En satsning på att utveckla den digitala didaktiken och användandet av digitalt pedagogiskt innehåll i skolorna kommer därför att vara ett prioriterat område under de kommande åren.

Intern kommunikation syftar till att skapa förståelse, intresse och engagemang hos medarbetarna. Digitala verktyg för kommunikation, och för snabb, relevant informationsspridning inom och mellan förvaltningens olika verksamheter, kommer att utvecklas. Den externa kommunikationen som riktar sig till kommunmedborgarna och till andra intresserade har på samma sätt till syfte att öka förståelsen för skolan, insikten om den höga kvalité som finns i verksamheterna och kunskapen om de utvecklingsprojekt som pågår. För att förstärka inom detta område kommer verktygen och kanalerna för kommunikation och information – inte minst de digitala - att ses över och utvecklas.

I barn- och utbildningsnämndens nämnds-plan för 2016 betonas vikten av att resultaten följs upp kontinuerligt och under hela skoltiden, så att brister identifieras och åtgärdas. Med ambitioner att rekrytera de bästa pedagogerna för att tillgodose kompetensbehovet skapas också för-utsättningar för att skolan vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, som skollagen betonar.

Mål

- Barns lärande och delaktighet ska stimuleras.
- Invånarna ska vara nöjda med förskolan.
- Elevernas kunskaper ska utvecklas genom hög kvalitet i undervisningen.
- Eleverna upplever skolan som stimulerande.
- Invånarna ska vara nöjda med grundskolan.

Verksamhetsmått

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Antal elever behöriga till gymnasieskolans nationella program (%)	96,7	100,0	**100,0**	100,0	100,0
Nettokostnad per kommunal plats (tkr)					
1 -5 år	97,6	100,0	**105,7**	104,3	104,3
6 år	83,6	85,4	**88,0**	88,8	88,8
7 -15 år	87,0	87,2	**89,9**	90,7	90,7

GYMNASIESKOLA OCH VUXENUTBILDNING

Ansvarig nämnd: Barn- och utbildningsnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	3 011	2 987	**2 627**	2 627	2 627
Kostnader	-92 281	-94 073	**-99 021**	-101 292	-103 099
Nettokostnad	**-89 270**	**-91 086**	**-96 394**	**-98 665**	**-100 472**
Budgeterad nettokostnad	-93 903	-91 286			
Budgetavvikelse	**4 633**	**200**			

Verksamhetsbeskrivning

Lomma kommun erbjuder alla ungdomar i åldern 16–20 år platser i gymnasieskolan utifrån elevernas individuella behov och önskemål. Lomma kommun ersätter kostnaden för gymnasieutbildning till utbildningsanordnare i andra kommuner, såväl kommunala som fristående skolor, främst i Malmö/Lundregionen. Ersättningen till fristående gymnasieskolor följer en riksprislista som fastställs av Skolverket.

Från och med läsåret 2013/2014 erbjuds inte längre introduktionsprogram i hemkommunen utan eleverna får söka även dessa program hos andra huvudmän. Elever i gymnasiesärskola får sin undervisning tillgodosedd främst i Lunds kommun.

Under läsåret 2014/2015 uppgick antalet elever i gymnasieskolan till cirka 785 personer. Motsvarande siffra för läsåret 2015/2016 uppskattas till cirka 810 elever.

En majoritet av Lomma kommuns elever väljer studieförberedande program som ger högskolebehörighet. Av de elever som ska börja årskurs ett höstterminen 2015 har cirka 79 % valt ett studieförberande program, 18 % ett yrkesprogram och resterande 3 % ett introduktionsprogram. Detta är en minskning av andelen som väljer studieförberedande program jämfört med föregående år. Läsåret 14/15 gick 82 % av gymnasieeleverna ett studieförberedande program, 13 % ett yrkesförberedande och 5 % ett introduktionsprogram.

Vuxenutbildningen i Lomma erbjuder, i samarbete med andra kommuner och andra utbildningsanordnare, grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning och svenska för invandrare, SFI. För 2016 beräknas i likhet med 2015 totalt cirka 100 helårsstuderande utbildas inom vuxenutbildningens olika verksamheter.

Förändringar i verksamheten

Med utgångspunkt i fastställd befolkningsprognos beräknas elevantalet i åldern 16-18 år, öka något inför läsåret 2015/16, vilket innebär högre utbildningskostnader.

Under 2016 bedöms en ökad efterfrågan av språkintroduktion för nyanlända flyktingbarn/elever, i förhållande till 2015. Denna introduktion är en förutsättning för fortsatta studier. Platser i språkintroduktion köps av Kävlinges, Burlövs och Lunds kommuner.

Migrationsverket och socialförvaltningen i Lomma kommun indikerar att Lomma kommun kommer att ta emot fler ensamkommande flyktingungdomar. Många av dessa elever behöver också en längre studietid. Detta kommer att innebära ökade gymnasiekostnader för kommunen.

En del av statsbidraget från Migrationsverket avser kostnader för elever på språkintroduktionsprogrammet. Detta statsbidrag täcker inte hela kostnaden. Den kostnadsandel som inte möts av statsbidraget finansieras med kommunala medel.

Statsbidrag för yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning har minskat under senare år. Uppgift om statsbidrag för yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning, avseende 2016, är inte meddelad.

Framtid

Med utgångspunkt i fastställd befolkningsprognos bedöms antalet elever i åldern 16-18 år öka, i förhållande till läsåret 2016/17. Även efterfrågan på gymnasial vuxenutbildning antas komma att öka. Lagstadgad vuxenutbildning bedöms behöva prioriteras.

Migrationsverket och socialförvaltningen i Lomma kommun bedömer att Lomma kommun kommer att ta emot ett ökat antal ensamkommande flyktingungdomar. Detta kommer att medföra ökade kostnader för kommunens gymnasieutbildning och på sikt även vuxenutbildningen.

Lomma kommun fortsätter att samarbeta med andra kommuner och utbildningsanordnare. Arbetet med uppföljning och tillsyn av utbildningsplatser hos annan utbildningsanordnare bedöms fortsätta både inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Avveckling bedöms ske av både fristående och kommunala gymnasieskolor inom länet till följd av minskade elevkullar.

Lomma kommun kommer även framöver att erbjuda platser på introduktionsprogrammen hos andra huvudmän.

Inom ramen för aktivitetsansvaret planeras ett samarbete med Boost By FC Rosengård, som är ett projekt inriktat mot ungdomar inom samma kategori som det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Inom Boost By FC Rosengård finns det tillgång till fler aktiviteter och professioner än vad som kan erbjudas inom Aktivitetshuset. Samarbetet med primärt Kävlinge kommun, men även andra närliggande kommuner, fortsätter inom ramen för KAA.

Lärcentrum kommer, med anledning av regeringens utredning ”Delegationen för unga till arbete”, att ansöka om medel för att utveckla och förbättra samarbetet och samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen.

Samarbetet med grannkommunerna fortsätter och fördjupas ytterligare inom vuxenutbildningen.

Verksamhetsmått

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Gymnasieskola, genomsnittlig kostnad per elev (tkr)	102,3	105,1	**105,8**	105,8	105,8
Antal helårsplatser, vuxenutbildning	112	95	**95**	95	95
Nettokostnad per helårsplats, vuxenutbildning (tkr)	51,4	71,0	**68,3**	68,3	68,3

KOSTVERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Barn- och utbildningsnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	40 215	44 002	**45 860**	47 278	48 445
Kostnader	-40 627	-44 473	**-45 860**	-47 278	-48 445
Nettokostnad	**-412**	**-471**	**0**	**0**	**0**
Budgeterad nettokostnad	-961	-471			
Budgetavvikelse	**549**	**0**			

Verksamhetsbeskrivning

Kostenheten ansvarar för måltidservice till verksamheterna förskola, grundskola/ fritidshem, HVO (hälsa, vård och omsorg) samt kommunhusets personalmatsal.

Varje elev har rätt enligt skollagen att erbjudas näringsriktiga skolmåltider. Måltiderna i förskola och skola ska betraktas som en del av utbildningen och det pedagogiska arbetet. Måltiderna ska stimulera till goda matvanor samt vara en höjdpunkt på dagen värd att se fram emot.

Måltiderna ska ge barn/elever/brukare en näringsriktig kost av god kvalitet enligt svenska näringsrekommendationer och råd från Livsmedelsverket.

Samverkan med såväl verksamheternas konsumenter som beställare pågår kontinuerligt för att höja kvaliteten och att öka inflytandet i den verksamheten som bedrivs.

Kvalitetsuppföljningar visar att maten upp-skattas och upplevs som god.

Förändringar i verksamheten

Skollagens hänvisningar till nya riktlinjer från Livsmedelsverket påverkar verk-samhetens innehåll för förskola/skola. Detta innebär att fokus inriktas än mer på näringsriktighet, men även på smak, trivsel och den fysiska miljön för att barn och elever ska tillgodogöra sig den mat som serveras. Ett utökat samarbete med skolledningen är nödvändig.

Verktyget "Skolmat Sverige" används som ett stöd i arbetet med kvalitetsuppföljning.

Andelen ekologiska livsmedel ökas successivt.

Kostenheten intensifierar arbete med att minska matsvinnet, inte minst i verk-samheterna som endast har serveringskök.

Äldreomsorgens boende utökas med ny avdelning på Vega.

Lomma kommun får ett nytt livsmedelsavtal våren 2016, vilket kan komma att påverka de ekonomiska förutsättningarna vad gäller inköpen av livsmedel.

Framtid

Arbetet med att öka andelen inköp av ekologiska livsmedel inom förskola/skola kommer att fortsätta. En förutsättning för detta är att öka andelen vegetarisk kost.

Kostenheten kommer att fortsätta sitt arbete med att minska matsvinnet.

Nytt tillagningskök öppnas i ny skola, Strandskolan, hösten 2017.

Karstorpskolan Norra utökar sin verksamhet med ny matsal och utbyggnad av köket under 2017.

En ny förskola, Lerviks förskola med åtta avdelningar, öppnas 2018. Förskolans kök kommer även att inrymma hela äldre-omsorgens tillagning.

Andelen avfall som källsorteras kommer att öka successivt.

Nöjda kunder är även i framtiden av största vikt, vilket kommer att mätas genom uppföljning och utvärdering i verktyget "Skolmat Sverige".

Olika möjligheter att utveckla Fairtrade kommer att prövas.

Mål

- Den mat som serveras ska vara god, näringsriktig och serveras på ett sådant sätt att den stimulerar matlusten och andelen ekologisk mat ska öka successivt för att nå nationellt mål.

Verksamhetsmått

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Antal portioner*					
1 -5 år	277 748	308 000	**282 000**	282 000	280 000
6 -15 år	557 724	568 000	**598 000**	615 000	630 000
HVO	80 457	92 000	**93 300**	93 300	93 300
Genomsnittlig portionskostnad (kr)					
1 -5 år	45,20	45,17	**47,98**	47,98	47,98
6 -15 år	34,33	34,06	**36,44**	36,44	36,44
HVO	96,47	101,14	**106,00**	106,00	106,00

Andelen ekologiska livsmedel ska öka. *Foto: Christian Almström*

FRITIDSVERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Kultur- och fritidsnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	9 858	11 162	**11 317**	11 317	11 317
Kostnader	-42 478	-45 044	**-45 221**	-45 642	-45 742
Nettokostnad	**-32 620**	**-33 882**	**-33 904**	**-34 325**	**-34 425**
Budgeterad nettokostnad	-32 729	-34 182			
Budgetavvikelse	**109**	**300**			

Verksamhetsbeskrivning

Barn- och ungdomsorganisationer erhåller stöd till verksamhet, främst i form av lokaler och anläggningar men också ekonomiskt i form av föreningsbidrag. Möten med organisationerna sker regelbundet.

Kommunens idrottsanläggningar och samlingslokaler, används flitigt av föreningslivet och privatpersoner under kvällstid, helger och lov. Kommunens anläggningar används också i olika tävlingssammanhang.

Fritidsgårdarna, Stationen i Bjärred och Centralen i Lomma, erbjuder mötesplats och aktiviteter framförallt för yngre tonåringar, eftermiddagsverksamhet för elever i årskurs 4–6 samt fritidsklubbsverksamhet för cirka 180 barn, på uppdrag av barn- och utbildningsnämnden.

Medley AB driver och utvecklar Pilängsbadet på uppdrag av kommunen. Simhallen är öppen för föreningar och allmänhet och här arrangeras skolans obligatoriska simundervisning. Avtal med Medley AB har förlängts och sträcker sig fram till 2017-06-30.

Samarbete mellan skola, socialtjänst och fritidsverksamheten sker för att stödja barn och unga i riskzonen. Detta samarbete och stöd till andra aktörer är en del i det förebyggande arbete som syftar till att utveckla en sund livsstil för barn och unga.

Förändringar i verksamheten

Samarbete med olika aktörer, som ett led i verksamhetens arbete med att utveckla en sund livsstil för barn och unga, kommer att fördjupas.

Föreningsbidrag kommer att ses över för att ytterligare förstärka mångfalden inom fritidsverksamheten och för att ge alla möjlighet till att få tillgång till kommunens anläggningar.

De lokaler som nämnden disponerar kommer att marknadsföras ytterligare för att ge såväl medborgare som föreningar information om möjligheterna att hyra dessa.

Bokningssystemet kommer att ses över för att bli effektivt och ge fler möjlighet att använda kommunens anläggningar.

Genom en gemensam samverkansplattform, ”Barnens bästa”, med socialnämnd och barn- och utbildningsnämnd utvecklas samarbetet mellan nämndernas olika kompetenser. Med syfte att förbättra det förebyggande arbetet med barn och unga kommer arbetet att fördjupas och vidareutvecklas.

En ny fritidsklubb startar upp på Vinstorpsskolan.

Framtid

Omvärlden och kraven på kommunen förändras ständigt. Därför måste Fritid arbeta strategiskt för att medverka till att stärka folkhälsan och samtidigt göra Lomma kommun till en attraktiv boendekommun. Den strategiska planeringen görs tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen.

Det kommer att behövas en överflyttning av fritidsgårdsverksamheten från Stationen till Bjärehovsområdet.

Under senare delen av planperioden kan behov av ytterligare fritidsklubbs-

verksamhet föreligga i båda kommundelarna.

Arbetet pågår med att planera hur Pilängsbadet bör utvecklas efter att avtalet med entreprenör löper ut år 2017.

Samarbete med socialtjänst och skola fortsätter och kommer att fördjupas ytterligare för att kunna möta medborgarnas behov oavsett ålder.

Mål

- Kommuninvånarnas nöjdhet med utbudet av kultur- och fritidsaktiveter ska öka.
- Kultur- och fritidsnämnden ska arbeta för att öka målgruppens nöjdhet med fritidsgårdarnas och fritidsklubbarnas verksamhet.
- Fältgruppens och elevcoachernas kontakt med barn och unga i kommunen ska stärkas.
- Andelen föreningar med olika inriktningar ska öka i kommunen.
- Tillgången till kommunens anläggningar och motionsområden för kommuninvånarna ska öka.

Verksamhetsmått

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Pilängsbadet					
Antal besök per år	78 668	92 000	**85 000**	85 000	92 000
Genomsnitt besök per dag	281	330	**305**	305	305
Nettokostnad per besök (kr)****	30,40	28,00	**28,30**	28,30	28,30
Idrottsanläggningar; stora hallar* **					
Nyttjandegrad total tid (%)*	79	85	**90**	90	90
Idrottsanläggningar; övriga hallar					
Nyttjandegrad, total tid (%)*	70	80	**85**	85	85
Samlingslokaler					
Nyttjandegrad, total tid (%)**	36	40	**45**	45	45
Café Stationen					
Genomsnittligt antal besökare/kväll	13	15	**15**	15	15
Café Centralen					
Genomsnittligt antal besökare/kväll	23	25	**25**	25	25

KULTURVERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Kultur- och fritidsnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	2 360	2 033	**1 953**	1 953	1 953
Kostnader	-26 702	-26 937	**-26 928**	-27 149	-27 165
Nettokostnad	**-24 342**	**-24 904**	**-24 975**	**-25 196**	**-25 212**
Budgeterad nettokostnad	-24 378	-24 904			
Budgetavvikelse	**36**	**0**			

Verksamhetsbeskrivning

Kulturföreningar, studieförbund och pensionärsföreningar erhåller stöd till verksamhet, främst i form av lokaler, men också ekonomiskt i form av föreningsbidrag.

Kulturskolan undervisar cirka 850 grundskole- och gymnasieelever i musik, dans, drama och konst. Kulturskolan medverkar också vid olika evenemang inom kommunen.

Programverksamheten anordnas och genomförs i samarbete med förskole- och skolenheterna, olika kulturupplevelser i form av arrangemang och projekt. De senaste åren har en del av kulturarbetet i skolan utvecklats med hjälp av Kulturrådets bidrag "Skapande skola". Arbetet innebär att barn från 4 till 15 år får möta teater, musik eller dans minst en gång varje läsår.

Lomma och Bjärreds folkbibliotek ger service till sina besökare i form av informationsförmedling och medieförsörjning. Biblioteket är en mötesplats för alla generationer och har en stor programverksamhet. Uppsökande verksamhet bedrivs gentemot dem som inte själva kan ta sig till biblioteket. Läsfrämjande arbete utförs i skolbiblioteken och genom att skolklasser bjuds in till biblioteken.

Utöver de arrangemang som genomförs för barn och unga samt på biblioteken har kultur- och fritidsnämnden årliga arrangemang i samband med Valborg och nationaldagsfirandet. Kultur- och fritidsnämnden stödjer i övrigt föreningar för att dessa ska kunna anordna arrangemang.

Förändringar i verksamheten

Skolbiblioteksresurs på Karstorpskolan kommer att utökas inför läsåret 2015/2016 till följd av ökat antal äldre elever i aktuell skola.

Programverksamheten och kulturella arrangemang vidareutvecklas med samarbetet med kommunens föreningar. Framförallt kommer det att satsas på arrangemang sommartid.

Framtid

Omvärlden och kraven på kommunen förändras ständigt. Därför måste Kultur arbeta strategiskt för att medverka till att stärka den psykiska folkhälsan samt stimulera till lärande och kreativitet. Kultur har också ett viktigt uppdrag att göra Lomma kommun till en attraktiv boendekommun genom konst och kulturella evenemang.

Kulturskolans lokaler, i både norra och södra kommundelen, behöver anpassas så att fler elever ska kunna beredas plats.

Till följd av att antalet barn och elever i kommunen ökar förväntas en ökad efterfrågan inom programverksamheten och skapande skola.

Utbyggnad av skolor i Lomma ställer krav på fler skolbibliotek. Nya skolbiblioteks-lagen slår fast att alla elever ska ha tillgång till ett bemannat *skolbibliotek* med ett varierat bokbestånd.

I fördjupningen av översiktsplanen för Bjärred och Borgeby 2013 nämns ett nytt folkbibliotek som en av delarna och möjligheterna i planen för att skapa ett nytt livaktigt centrum i Bjärred. Ett nytt

ändamålsenligt folkbibliotek ger möjligheter till en utökning och förbättring av programverksamheten, sam- och mer-utnyttjande av lokalen, exponering av medier och annat som förstärker bibliotekets roll som mötesplats. Ny teknik kan i en sådan ny lokal skapa möjligheter till att följa dagens folkbiblioteksutveckling, till exempel att införa en ökad tillgång till biblioteket genom så kallat "meröppet".

Utlåningen av e-böcker ökar markant, både till allmänhet och till skolbruk. Kommande avtal mellan folkbiblioteken och bok-branschen avgör utvecklingen, men en fortsatt stor ökning är att vänta.

Medborgarperspektivet utvecklas genom bland annat sociala medier, e-tjänster och kommunens kontaktcenter.

Mål

- Kommuninvånarnas nöjdhet med utbudet av kultur- och fritids-aktiveter ska öka.
- Elevers och målsmäns nöjdhet med kulturskolan ska öka när det gäller kvalitet på undervisning och utbud.
- Skolbiblioteket och bibliotekariens stöd ska öka till pedagoger och elever i undervisning och lärande-processen.
- Kommuninvånarnas upplevda nöjd-het med biblioteksverksamheten ska öka.
- Elevernas upplevda nöjdhet med de kulturevenemang som genomförs i skolan ska öka.
- Kommuninvånarnas upplevda nöjd-het med utbudet av kultur-upplevelser ska öka.
- Andelen föreningar med olika inriktningar ska öka i kommunen.

Verksamhetsmått

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Programverksamhet					
Antal arrangemang	70	75	**80**	80	80
Genomsnitt besökare/arrangemang	76	75	**75**	75	75
Bibliotek					
Öppet timmar per vecka	99	99	**99**	99	99
Utlåning antal media/invånare	11	11	**11**	11	11
Besökare per dag	1 052	900	**1 000**	1 000	1 000
Förnyelse av mediabeståndet (%)	5,2	4,5	**4,5**	4,5	4,5
Virtuella besök på bibliotekets hemsida	137 884	130 000	140 000	140 000	140 000
Kulturskolan					
Antal sökande elever till kulturskolan	1 250	1 250	**1 250**	1 250	1 250
Antal elever i kulturskolan	880	850	**875**	875	875
Nettokostnad per kulturskoleelev (kr)	7 053	7 258	**7 421**	7 421	7 421

TEKNISK VERKSAMHET – SKATTEFINANSIERAD

Ansvarig nämnd: Teknisk nämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	8 691	6 076	**7 995**	7 995	7 995
Kostnader	-78 864	-80 282	**-79 444**	-79 394	-79 704
Nettokostnad	**-70 173**	**-74 206**	**-71 449**	**-71 399**	**-71 709**
Budgeterad nettokostnad	-69 564	-75 406			
Budgetavvikelse	**-609**	**1 200**			

Verksamhetsbeskrivning

Tekniska nämnden, tillika trafiknämnd, har som främsta uppgift att vara samordnande och verkställande organ avseende kommunens bygg- och anläggnings-verksamhet och att ansvara för kommunens fastigheter, gator, vägar, parkområden, allmänna platser, vatten- och avlopps-anläggningar samt hamnanläggningar. Nämnden ska också fullgöra trafikfrågor och ansvara för kommunens verksamhet på trafiksäkerhetens område samt svara för sådan transport, återvinning och bort-skaffande av avfall som enligt miljöbalken ankommer på kommunen.

Tekniska nämnden förvaltar och bedriver om- till- och nybyggnadsprojekt på gator, byggnader, grönområden, lekplatser, stränder och exploateringsområden.

Förändringar i verksamheten

Gata/park-verksamheten står inför vissa för-ändringar;

- Allmänhetens nyttjande av allmän plats blir alltmer intensiv. Hantering av tillstånd, uppföljning och kontroll av olika tillstånd kräver mer resurser.
- Ett nytt trafiksäkerhetsprogram med tillhörande cykelplan kommer att implementeras från och med 2016.

Framtid

Gata/park-verksamheten står inför ett antal utmaningar;

- Näringsidkare visar stort intresse att etablera sig i Lomma kommun vilket medför att tekniska nämnden behöver bemöta flertalet nya utmaningar gällande utvecklingen och nyttjandet av allmän plats.
- Stora infrastrukturförändringar inom och runt tätorterna kommer att påverka kommunen och med-borgarna i många avseenden. Trafik- och rörelsemönster för-ändras och måste samordnas med drift- och underhållsarbete och stundtals provisoriska lösningar.
- Ett ökat fokus på klimat-anpassningar och kris- och säker-hetsberedskap.
- Bullerpåverkan från både kom-munala och icke kommunala verksamheter kommer troligtvis att kräva ett ökat fokus och behov av riktade åtgärder.
- Ansträngningar blir nödvändiga för att bibehålla de kommunala anläggningarna i tillfredställande standard och kvalitet.
- Nytillkommande gatu-, torg-, och parkanläggningar medför oftast uppgraderade drift- och under-hållsnivåer.

Mål

- Verksamheten ska bedrivas effektivt, konsekvent, med god kvalité och bra bemötande.
- Samtliga verksamheter ska minska sin energianvändning.
- Verksamheten ska arbeta för en hållbar och användarvänlig avfalls- och VA- hantering i kommunen.

- Verksamheten ska arbeta för att trafikmiljön och trafiksäkerheten kontinuerligt förbättras inom kommunen. Vi ska även ha en god framkomlighet och tillgänglighet till busshållplatser och framtida tågstation.

Visionsbild av norra stationsområdet och Vinstorpsvägen med busshållplatsläge. *Illustration: Reinertsen Sverige AB*

FASTIGHETSVERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Teknisk nämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	160 593	168 336	**164 850**	165 350	165 850
Kostnader	-154 500	-166 609	**-160 430**	-160 930	-161 430
Nettokostnad	**6 093**	**1 727**	**4 420**	**4 420**	**4 420**
Budgeterad nettokostnad	829	1 727			
Budgetavvikelse	**5 264**	**0**			

Verksamhetsbeskrivning

Fastighetsavdelningen är hyresvärd och förvaltar kommunens bebyggda fastigheter och bedriver om-, till- och nybyggnadsprojekt. Avdelningen hanterar även stöd till enskilda i hemmet genom så kallad bostadsanpassning. Avdelningen ansvarar dessutom för energirådgivning åt enskilda kommuninvånare och företag, med hjälp av statligt stöd.

Fastighetsavdelningen är en egen balans- och resultatenhet.

Förändringar i verksamheten

Fastighetsavdelningen står inför vissa förändringar:

- Ett flertal förvaltningsobjekt tillkommer i form av skolor och förskola.
- Verksamheten arbetar fortsatt med struktur- och processgenomgång.

Framtid

Fastighetsavdelningen står inför ett antal utmaningar:

- Utbyggnad av skollokaler i södra kommundelen på grund av ökat elevantal.
- Fortsatt arbete med genomförande av energieffektiviseringsåtgärder.
- Bibehålla de kommunala anläggningarna i tillfredställande standard och kvalitet.
- Tillfälliga skolpaviljonger kommer att behöva ersättas med permanenta anläggningar då de tillfälliga bygglovet går ut.
- Vinstorpskolan kommer på sikt att tomställas och alternativa användningssätt utredas.
- Av tekniska skäl kommer delar av Pilängskolans byggnader att behöva rivas för att bereda plats åt ny skolbyggnad(-er).

Mål

- Verksamheten ska bedrivas effektivt, konsekvent, med god kvalité och bra bemötande.
- Samtliga verksamheter ska minska sin energianvändning.
- Verksamheten ska arbeta för en hållbar och användarvänlig avfalls- och VA- hantering i kommunen.
- Verksamheten ska arbeta för att trafikmiljön och trafiksäkerheten kontinuerligt förbättras inom kommunen. Vi ska även ha en god framkomlighet och tillgänglighet till busshållplatser och framtida tågstation.

Verksamhetsmått

	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Bruksarea (BRA) (1000-tal kvm)					
Yta totalt	126	132	133	137	139
Yta, ägda fastigheter inkl. bostadsrätter	105	109	111	115	117
Intäkter, kr/kvm	1 276	1 278	1 240	1 273	1 294
Kostnader, kr/kvm	715	726	673	673	673
Kapitalkostnader, kr/kvm	512	538	534	567	588
Planerat underhåll, kr/kvm	87	80	32	32	32

Den del av underhållet som planeras inom investeringsbudgeten motsvarar under budgetperioden 48 kr/kvm per år, innebär sammantaget 80 kr/kvm.

Skiss över planerade Strandskolan i Lomma. *Illustration: Leif Hörberg, Wigotkonsult*

TEKNISK VERKSAMHET – AVGIFTSFINANSIERAD

Ansvarig nämnd: Teknisk nämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	61 145	62 680	**64 500**	64 500	64 500
Kostnader	-65 012	-65 780	**-66 800**	-66 800	-66 800
Nettokostnad	**-3 867**	**-3 100**	**-2 300**	**-2 300**	**-2 300**
Budgeterad nettokostnad	-783	-2 300			
Budgetavvikelse	**-3 084**	**-800**			

Verksamhetsbeskrivning

VA verksamheten

Tekniska nämnden svarar för vatten- och avloppsförsörjning åt cirka 6 200 fastigheter. Kommunen får sin vattenförsörjning från Sydvatten AB. Avloppsvattnet från kommunens norra delar tas omhand på Borgeby reningsverk medan avloppsvattnet från den södra kommundelen leds till Sjölunda reningsverk i Malmö.

Renhållning

Tekniska nämnden svarar för transport, återvinning och bortskaffande av avfall som enligt miljöbalken ankommer på kommunen. Avfallsinsamlingen åt kommunens hushåll utförs av extern entreprenör.

Hamnverksamheten

I Lomma småbåtshamn finns cirka 850 båtplatser. Lommabuktens seglarklubb disponerar cirka 450 platser och kommunen cirka 400 platser. Kommunens båtplatser är belägna i Höje å. Uppskattningsvis innefattas 3,7 km kaj.

Förändringar i verksamheten

VA-verksamheten

Inom VA-verksamheten pågår en anslutning av enskilda avlopp på landsbygden till det kommunala avloppsnätet. Över 80 % av fastigheterna är nu anslutna. Resterande utbyggnad kommer i stort att vara utfört inom budgetperioden. Renovering och modernisering av Borgeby reningsverk pågår. En omfattande utredning pågår för att identifiera brister i ledningsnätet för kunna minimera påverkan från framtida intensivregn.

Renhållning

- Tekniska nämnden kommer att implementera den nya avfallsplanen som är en del av renhållningsordningen 2016-2020. Den nya avfallsplanen innehåller tre fokusområden och åtta effektmål som ska aktualiseras under perioden 2016-2020.
- Nytt entreprenadavtal upphandlas från och med den 1 januari 2017. Då fakturering och kundtjänst flyttas från entreprenören till kommunens försorg kommer införande och anpassning av dessa till kommunens verksamhet att krävas.
- Tekniska nämnden kommer att utreda fördjupat samarbete med Sysav.
- Taxan har varit oförändrad sedan 2010 och en höjning av taxan väntas inför 2016.

Hamnverksamheten

- En ny underhållsplan för hamnanläggningen utarbetas och kommer implementeras 2016.
- Krav finns på uppförande av anläggning för båttvätt.

Framtid

VA-verksamheten

VA-verksamheten planerar att arbeta fram en VA-saneringsplan med förslag på underhållsåtgärder och planerad utbyggnad i den befintliga anläggningen, samt åtgärder riktade mot enskilda avlopp. Syftet med planen är att tydliggöra behov på åtgärder inom verksamheten. En tillståndsansökan

för utbyggnad av Borgeby reningsverk är inlämnad till prövningsmyndigheten.

Ändrad nederbörd och högre vattennivåer i recipienter driver fram ny utformning och dimensionering av allmänna avloppssystem. Kraven innebär en anpassning till europanormen.

Renhållningsverksamheten

- Planering för ett anläggande av en återvinningscentral i kommunen.
- Avfallsplanen för 2016-2020 med tillhörande mål gäller hela samhället. För att kunna uppnå målen krävs resurser i form av personella och finansiella medel i olika stor omfattning i förhållande till vilka åtgärder som beslutas.
- Ansvaret för insamling av tidningar och förpackningar kommer att övergå i kommunalt ansvar, vilket medför att driften av återvinningsstationerna i form av tömning, städning, snöröjning, klottersanering med mera måste lösas.

Hamnverksamheten

- Uppströms mellan Oscarsbro och Brohus finns ett kommande muddringsbehov.
- Utreda möjligheterna för en ny båtupptagningsplats strax norr om Brohus.

Mål

- Verksamheten ska bedrivas effektivt, konsekvent, med god kvalité och bra bemötande.
- Samtliga verksamheter ska minska sin energianvändning.
- Verksamheten ska arbeta för en hållbar och användarvänlig avfalls- och VA- hantering i kommunen.

Höje å, mellan Brohus och Oscarsbro. *Foto: Kasper Levison*

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSVERKSAMHET

Ansvarig nämnd: Miljö- och byggnadsnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	1 023	1 244	**1 068**	1 068	1 068
Kostnader	-4 022	-4 806	**-4 188**	-3 639	-3 640
Nettokostnad	**-2 999**	**-3 562**	**-3 120**	**-2 571**	**-2 572**
Budgeterad nettokostnad	-2 921	-3 562			
Budgetavvikelse	**-78**	**0**			

Verksamhetsbeskrivning

Miljöenhetens verksamhet omfattar prövning och tillsyn i första hand enligt miljöbalken och livsmedelslagen samt tillhörande förordningar och föreskrifter. Merparten av arbetet består av inkommande ärenden såsom klagomål, anmälningar, registreringar, dispenser och tillstånd för olika typer av verksamheter och åtgärder.

Miljöenheten bedriver därutöver inspektioner på skilda typer av verksamheter såsom restauranger, industrier, lantbruk och hygiensalonger.

Förutom lagstadgad tillsyn deltar miljöenheten i kommunens olika projekt och grupper när så är påkallat, såsom exempelvis miljöprogram och avfallsplan. Det finns en ambition att öka information inom verksamhetsområdet internt och externt.

Framtid

Livsmedelstillsyn

För livsmedelstillsynen är den långsiktiga ambitionen att finansieringen fördelas så att 70 % ska komma genom tillsynsavgifter och resterande 30 % genom skattemedel. För närvarande är kostnadstäckningen omkring 60 %. Ingen tillsynsskuld tas med från 2015 till 2016, vilket betyder att alla kontrolltimmar bekostas av årets intäkter.

Samma kostnadstäckning som under 2015 förväntas.

Miljötillsyn

För miljötillsynen är den långsiktiga ambitionen att finansieringen ska fördelas så att 50 % ska komma från tillsynsavgifter och resterande 50 % genom skattemedel. Kostnadstäckningen för miljötillsynen ligger kring 20 % och har kontinuerligt ökat för varje år. Anledningen till den relativt låga kostnadstäckningen är att en stor del av övrigt arbete med information och deltagande i olika grupper i kommunen räknas in i miljötillsynen.

Samma kostnadstäckning som under 2015 förväntas.

Miljöenheten kommer att arbeta med miljömålsåtgärder i enlighet med kommunens miljöprogram som innebär arbetsuppgifter utöver tillsyn. En av åtgärderna är att utreda luftkvaliteten i kommunen. En inledande mätning behöver göras för att få en indikation om hur luftkvaliteten är i kommunen och resultatet av denna mätning kommer sedan att ligga till grund för hur omfattande mätningar som behöver göras för att efterleva gällande lagstiftning.

Miljöenheten kommer under 2016 att kunna behålla den extra resurs som tilldelats under år 2015 för att efterleva gällande lagstiftning genom riktad tillsyn över miljöförliga verksamheter inom kommunen.

Mål

- Verksamheten ska bedrivas effektivt, konsekvent, rättssäkert, med god kvalitet och bra bemötande.
- Verksamheten ska verka för att buller minskar i boendemiljöer.
- Verksamheten ska ge bra lättillgänglig information.
- Verksamheten ska bedriva en väl fungerande tillsynsverksamhet.

BYGGLOVSVERKSAMHET
Ansvarig nämnd: Miljö- och byggnadsnämnd

Driftbudget

Tkr	Utfall 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Intäkter	4 864	3 835	**4 335**	4 335	4 335
Kostnader	-10 673	-10 359	**-10 369**	-10 370	-10 371
Nettokostnad	**-5 809**	**-6 524**	**-6 034**	**-6 035**	**-6 036**
Budgeterad nettokostnad	-5 956	-6 524			
Budgetavvikelse	**147**	**0**			

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten innebär till största delen myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen. Lovgivningen ska finansieras helt genom avgifter. Därutöver ingår också rådgivning, information och service, såväl till allmänheten som till övriga nämnder och verksamheter. Denna del får inte kommunen ta betalt för utan ska finansieras via skattekollektivet.

Kart- och mätverksamheten hanterar nybyggnadskartor, utsättning och lägeskontroller, uppdaterar den kommunala baskartan och hanterar GIS-frågor (geografiskt informationssystem).

Förändringar i verksamheten

Intäkterna från taxefinansierad verksamhet avser att täcka 70 % av bygglovsverksamhetens kostnader. Angiven verksamhet avser främst handläggning av bygglovsärenden, inklusive tillsyn och kontroll. Återstående 30 % avses täckas med skattemedel. Under 2015 kunde denna balans inte innehållas på grund av minskad inströmning av ansökningar om bygglov för större projekt. Enligt plan- och bygglagen, PBL, ska miljö- och byggnadsnämnden (genom förvaltningen) lämna råd och upplysningar i frågor som rör nämndens verksamhet.

Intäkterna från bygglovsverksamheten är mycket svåra att förutse både på kort och på lång sikt. Detta beror på att många omvärldsfaktorer starkt påverkar antalet ansökningar och karaktären på dessa. Under våren-sommaren 2015 har en kraftig uppgång i antalet ansökningar för mindre åtgärder skett, antalet ansökningar för små åtgärder samt för villor har ökat, medan ansökningar för flerbostadshus med flera större projekt har minskat. På grund av ovan nämnda lagändringar har många ansökningar föregåtts av flera telefonförfrågningar eller besök, det vill säga ärendena blir förhållandevis tidskrävande. Liknande trender rapporteras från kommunerna i närheten. En tänkbar förklaring kan vara de ändringar – försämringar – i villkoren angående ROT-avdrag, lånevillkor med mera som aviserats av myndigheterna. Genomförs ändringarna torde inte denna trend hålla i sig de närmaste åren.

Framtid

Bygglovsverksamhet

Utbyggnaden av Lomma hamn fortgår i jämn takt. År 2015 var ett mellanår, där de projekt som prövades av miljö- och byggnadsnämnden föregående år var under uppförande. Utbyggnaden av Lomma centrum kring torget får betraktas som en engångsföreteelse. Lomma kommun har just inlett planeringen av området mellan Hamntorget och Centrumtorget. Utbyggnaden av dessa kvarter förväntas innebära inkomster, men det först efter detaljplanerna blivit klara, troligen inte förrän 2017-2018.

E-tjänster för ansökan om bygglov och inom livsmedelsinspektionen har införts tidigare. Fortsatt arbete för att införa digital bygglovshantering/digitalt arkiv pågår och ett steg i detta är att utveckla den befintliga GIS-funktionen.

Kart- och mätverksamhet/GIS

Miljö- och byggnadsnämnden fick vid årsskiftet 2012/2013 ansvaret för kommunens

kart- och mätverksamhet. I samband med detta fick nämnden också i uppdrag att utveckla den kommungemensamma GIS-funktionen så att systemet kommer till ökad användning i övriga verksamheter inom kommunen. GIS-funktionen behöver utvecklas och moderniseras på både kort och lång sikt och göras mer flexibel och lättillgänglig, ett arbete som pågår.

Mål

- Verksamheten ska bedrivas effektivt, konsekvent, rättssäkert, med god kvalitet och bra bemötande.
- GIS ska ge bra beslutsunderlag för all kommunal verksamhet samt vara tillgängligt och attraktivt för kommuninvånarna.
- Verksamheten ska verka för att buller minskar i boendemiljöer.
- Verksamheten ska ge bra lättillgänglig information.
- Verksamheten ska bedriva en väl fungerande tillsynsverksamhet.

Närmast Hamntorget, med sikt bort till Centrumtorget. *Foto: Christian Almström*

RESULTATBUDGET

Mnkr		Bokslut 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Verksamhetens intäkter	Not 1	221,4	215,0	219,7	220,0	220,3
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1 204,7	-1 223,1	-1 281,5	-1 327,3	-1 375,9
Avskrivningar		-69,0	-73,4	-81,0	-86,5	-91,8
Verksamhetens nettokostnader		**-1 052,3**	**-1 081,5**	**-1 142,8**	**-1 193,9**	**-1 247,4**
Skatteintäkter	Not 3	1 083,7	1 148,3	1 217,2	1 287,7	1 344,2
Generella statsbidrag och utjämning	Not 4	-24,9	-30,7	-40,8	-59,3	-74,7
Finansiella intäkter	Not 5	14,2	3,8	1,9	1,9	1,9
Finansiella kostnader	Not 6	-16,6	-11,4	-12,0	-12,8	-13,2
Resultat före extraordinära poster		**4,1**	**28,5**	**23,5**	**23,6**	**10,8**
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT		**4,1**	**28,5**	**23,5**	**23,6**	**10,8**
Specifikation av finansnetto:						
Avkastning pensionskapitalförvaltning		12,0	1,5	0,0	0,0	0,0
Annan aktieutdelning		1,7	2,0	1,7	1,7	1,7
Övrigt		-16,1	-11,2	-11,8	-12,6	-13,0
S:a Finansnetto		**-2,4**	**-7,6**	**-10,1**	**-10,9**	**-11,3**

KASSAFLÖDESBUDGET

Mnkr	Bokslut 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	4,1	28,5	23,5	23,6	10,8
Justering för avskrivningar	69,0	73,4	81,0	86,5	91,8
Justering för gjorda / ianspråktagna avsättningar	48,9	-4,2	-0,6	-12,7	-17,1
Just. för övriga ej likviditetspåverkande poster	1,4	3,1	0,0	0,0	0,0
Medel för verksamh. före förändr. av rörelsekapital	*123,4*	*100,8*	*103,9*	*97,5*	*85,5*
Ökning (-) / Minskning (+) kortfristiga fordringar	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-) / Minskning (+) kortfristiga placeringar	-6,6	7,0	0,0	0,0	0,0
Minskn. (+) / Ökn. (-) förråd och exploatering	-21,7	-8,3	2,5	8,7	8,7
Ökning (+) / Minskning (-) kortfristiga skulder	9,3	1,1	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde för den löpande verksamheten	**104,6**	**100,6**	**106,3**	**106,2**	**94,2**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringsutgifter	-149,1	-132,5	-205,0	-202,3	-82,8
Investeringsinkomster	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-148,2**	**-132,5**	**-205,0**	**-202,3**	**-82,8**

Mnkr	Bokslut 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring av långfristiga skulder	-13,6	26,7	105,2	96,1	-11,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**-13,6**	**26,7**	**105,2**	**96,1**	**-11,4**
Årets kassaflöde	**-57,2**	**-5,3**	**6,5**	**0,0**	**0,0**
Likvida medel vid årets början	76,0	18,8	13,5	20,0	20,0
Likvida medel vid årets slut	18,8	13,5	20,0	20,0	20,0
	-57,2	**-5,3**	**6,5**	**0,0**	**0,0**

BALANSBUDGET

Mnkr	Bokslut 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
TILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar	1 456,6	1 512,7	1 636,7	1 752,5	1 743,4
därav mark, byggn., tekn anläggningar	*1 412,3*	*1 464,4*	*1 585,3*	*1 698,1*	*1 692,4*
maskiner och inventarier	*44,2*	*48,3*	*51,4*	*54,4*	*51,0*
Finansiella anläggningstillgångar	75,4	75,4	75,4	75,4	75,4
Summa anläggningstillgångar	**1 531,9**	**1 588,1**	**1 712,1**	**1 827,9**	**1 818,8**
Förråd och exploateringar	28,3	36,6	34,1	25,4	16,7
Kortfristiga fordringar	67,7	67,7	67,7	67,7	67,7
Kortfristiga placeringar	227,0	220,0	220,0	220,0	220,0
därav pensionsförvaltning	*227,0*	*218,6*	*218,6*	*218,6*	*218,6*
Kassa och bank	18,8	13,5	20,0	20,0	20,0
Summa omsättningstillgångar	**341,9**	**337,8**	**341,8**	**333,1**	**324,4**
SUMMA TILLGÅNGAR	**1 873,8**	**1 925,9**	**2 053,9**	**2 161,0**	**2 143,2**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	**1 042,9**	**1 071,4**	**1 094,9**	**1 118,5**	**1 129,3**
därav periodens resultat	*4,1*	*28,5*	*23,5*	*23,6*	*10,8*
Avsatt till pensioner	19,3	17,7	18,9	19,4	18,9
Andra avsättningar	46,9	44,3	42,4	29,3	12,6
Summa avsättningar	**66,2**	**62,0**	**61,3**	**48,7**	**31,5**
Långfristiga skulder	572,9	599,6	704,8	800,9	789,5
Kortfristiga skulder	191,8	192,9	192,9	192,9	192,9
Summa skulder	**764,7**	**792,5**	**897,7**	**993,8**	**982,4**
S:A EK, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**1 873,8**	**1 925,9**	**2 053,9**	**2 161,0**	**2 143,2**
Pensionsförpliktelser som inte upptagits i BR	424,5	411,4	396,4	388,9	384,2
Beviljad checkräkningskredit	70,0	95,0	95,0	95,0	95,0

NOTER TILL RESULTATBUDGETEN

Mnkr		Bokslut 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Not 1	**Verksamhetens intäkter**					
	Driftredovisningens intäkter *	451,1	449,4	452,0	454,2	456,2
	avgår interna intäkter	-229,7	-234,4	-232,3	-234,2	-235,9
		221,4	**215,0**	**219,7**	**220,0**	**220,3**
** 2014: varav Exploateringsnetto, 17,6 mnkr*						
Not 2	**Verksamhetens kostnader**					
	Driftredovisningens kostnader	-1 476,0	-1 549,9	-1 582,1	-1 598,2	-1 598,8
	avgår kapitaltjänstkostnader	112,9	118,2	117,7	123,1	126,9
	avgår övriga interna kostnader	229,7	231,7	232,3	234,2	235,9
	Anslag till KF och KS förfogande	0,0	0,0	-19,0	-56,7	-106,1
	Pensionskostnader inklusive löneskatt	-57,7	-55,8	-60,1	-60,1	-66,0
	Bidrag till statlig infrastruktur	-43,0				
	Övriga kostnader finansförvaltningen	29,4	32,6	29,7	30,5	32,2
		-1 204,7	**-1 223,1**	**-1 281,5**	**-1 327,3**	**-1 375,9**
Not 3	**Skatteintäkter**					
	Allmän kommunalskatt	1 086,0	1 148,3	1 217,2	1 287,7	1 344,2
	Prognos slutgiltig kommunalskatt	0,1	0,9	0,0	0,0	0,0
	Justeringspost föregående års prognos	-2,4	-0,9	0,0	0,0	0,0
		1 083,7	**1 148,3**	**1 217,2**	**1 287,7**	**1 344,2**
Not 4	**Generella statsbidrag och utjämningar**					
	Strukturbidrag	7,7	7,8	7,9	8,0	8,2
	Kostnadsutjämningsbidrag *	28,4	45,8	41,9	52,0	60,2
	Införandebidrag	24,2	15,0	21,8	9,9	2,2
	Regleringsbidrag / -avgift	5,2	-0,9	-0,5	-5,2	-11,6
	Kommunal fastighetsavgift	34,6	36,4	37,9	38,7	39,4
	Inkomstutjämningsavgift	-75,0	-81,8	-98,0	-110,1	-119,9
	Avgift till LSS-utjämning	-50,0	-53,0	-51,8	-52,6	-53,2
		-24,9	**-30,7**	**-40,8**	**-59,3**	**-74,7**
** 2015: inkl kompensation för höjda arbetsgivaravgifter för unga, 1,7 mnkr*						
Not 5	**Finansiella intäkter**					
	Avkastning pensionsförvaltning	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0
	Reavinst pensionsförvaltning	9,6	1,5	0,0	0,0	0,0
	Annan aktieutdelning	1,8	2,0	1,7	1,7	1,7
	Övriga finansiella intäkter	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2
		14,2	**3,8**	**1,9**	**1,9**	**1,9**
Not 6	**Finansiella kostnader**					
	Räntor på lån	-12,3	-10,9	-11,7	-12,3	-12,5
	Ränta på pensionsskuld	-0,1	-0,2	-0,1	-0,3	-0,5
	Övriga finansiella kostnader *	-4,2	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2
		-16,6	**-11,4**	**-12,0**	**-12,8**	**-13,2**
** 2014: inkl finansell del avseende bidrag till statlig infrastruktur,- 3,9 mnkr.*						

FASTIGHETSVERKSAMHETEN

Resultatbudget **Mnkr**	**Bokslut** **2014**	**Prognos** **2015**	**Budget** **2016**	**Plan** **2017**	**Plan** **2018**
Verksamhetens intäkter	**160,6**	**168,6**	**164,6**	**171,2**	**177,5**
därav externa	*20,8*	*20,6*	*20,3*	*20,3*	*20,3*
därav interna	*139,8*	*148,0*	*144,3*	*150,9*	*157,2*
Verksamhetens kostnader	**-90,1**	**-98,2**	**-89,3**	**-90,6**	**-92,5**
därav externa	*-86,5*	*-94,7*	*-85,6*	*-86,9*	*-88,8*
därav interna	*-3,6*	*-3,5*	*-3,7*	*-3,7*	*-3,7*
Av- och nedskrivningar	**-40,5**	**-43,5**	**-48,2**	**-51,1**	**-54,4**
Verksamhetens nettokostnader	**30,0**	**26,9**	**27,1**	**29,5**	**30,6**
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-23,9	-25,2	-22,7	-25,1	-26,2
Resultat före extraordinära poster	**6,1**	**1,7**	**4,4**	**4,4**	**4,4**
ÅRETS RESULTAT	**6,1**	**1,7**	**4,4**	**4,4**	**4,4**

Balansbudget **Mnkr**	**Bokslut** **2014**	**Prognos** **2015**	**Budget** **2016**	**Plan** **2017**	**Plan** **2018**
TILLGÅNGAR					
Materiella anläggningstillgångar	844,9	876,9	940,3	974,7	936,2
därav byggnader	*816,0*	*848,1*	*901,1*	*936,0*	*898,0*
därav mark	*13,1*	*13,9*	*24,8*	*24,8*	*24,8*
därav bostadsrätter	*10,2*	*10,2*	*10,2*	*10,2*	*10,2*
därav maskiner och inventarier, förb.utg anna	*5,6*	*4,7*	*4,2*	*3,7*	*3,2*
Summa anläggningstillgångar	**844,9**	**876,9**	**940,3**	**974,7**	**936,2**
Kortfristiga fordringar	11,2	9,8	9,8	9,8	9,8
Kassa och bank	15,4	21,0	25,4	29,8	34,2
Summa omsättningstillgångar	**26,6**	**30,8**	**35,2**	**39,6**	**44,0**
SUMMA TILLGÅNGAR	**871,5**	**907,7**	**975,5**	**1 014,3**	**980,2**
EGET KAPTIAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	**8,8**	**10,5**	**14,9**	**19,3**	**23,7**
därav årets resultat	*6,1*	*1,7*	*4,4*	*4,4*	*4,4*
Avsättningar					
Långfristiga skulder	844,9	876,9	940,3	974,7	936,2
Kortfristiga skulder	17,8	20,3	20,3	20,3	20,3
Summa skulder	**862,7**	**897,2**	**960,6**	**995,0**	**956,5**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**871,5**	**907,7**	**975,5**	**1 014,3**	**980,2**

VATTEN- OCH AVLOPPSVERKSAMHET

Resultatbudget **Mnkr**	**Bokslut** **2014**	**Prognos** **2015**	**Budget** **2016**	**Plan** **2017**	**Plan** **2018**
Verksamhetens intäkter	**40,6**	**40,4**	**41,6**	**41,6**	**41,6**
därav externa	*36,8*				
därav interna	*3,8*				
Verksamhetens kostnader	**-30,8**	**-31,8**	**-33,3**	**-33,3**	**-33,3**
därav externa	*-28,7*				
därav interna	*-2,1*				
Av- och nedskrivningar	**-5,2**	**-5,6**	**-5,9**	**-5,9**	**-5,9**
Verksamhetens nettokostnader	**4,6**	**3,0**	**2,4**	**2,4**	**2,4**
Finansiella intäkter	**0,0**	**0,8**	**0,7**	**0,7**	**0,7**
Finansiella kostnader	**-3,7**	**-3,8**	**-3,1**	**-3,1**	**-3,1**
Resultat före extraordinära poster	**0,9**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
ÅRETS RESULTAT	**0,9**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Balansbudget **Mnkr**	**Bokslut** **2014**	**Prognos** **2015**	**Budget** **2016**	**Plan** **2017**	**Plan** **2018**
TILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar	155,8	155,2	158,3	162,4	170,5
därav mark, byggnader, tekn. anläggningar	*154,5*	*153,9*	*157,0*	*161,1*	*169,2*
därav maskiner och inventarier	*1,3*	*1,3*	*1,3*	*1,3*	*1,3*
Finansiella anläggningstillgångar	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3
Summa anläggningstillgångar	**166,1**	**165,5**	**168,6**	**172,7**	**180,8**
Kortfristiga fordringar	35,3	35,3	35,3	35,3	35,3
Summa omsättningstillgångar	**35,3**	**35,3**	**35,3**	**35,3**	**35,3**
SUMMA TILLGÅNGAR	**201,4**	**200,8**	**203,9**	**208,0**	**216,1**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**
därav årets resultat	*0,9*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Avsättningar	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Långfristiga skulder	194,1	193,5	196,6	200,7	208,8
Kortfristiga skulder	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Summa skulder	**200,4**	**199,8**	**202,9**	**207,0**	**215,1**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**201,4**	**200,8**	**203,9**	**208,0**	**216,1**

KF-VERKSAMHETER PER NÄMND

		DRIFTBUDGET		
	Prognos	Budget	Plan	Plan
Nettokostnad, Tkr	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Kommunstyrelse				
Kommunledning	**-68 587**	**-71 503**	**-72 041**	**-71 229**
Revision				
Revision	**-948**	**-948**	**-948**	**-948**
Valnämnd				
Valverksamhet	**-12**	**-42**	**-42**	**-302**
Överförmyndare				
Överförmyndarverksamhet	**-523**	**-523**	**-523**	**-523**
Socialnämnd				
Individ- och familjeomsorg	-37 282	-38 458	-39 440	-39 422
LSS-verksamhet	-47 539	-47 569	-51 016	-52 239
Hälsa, vård och omsorg	-184 050	-192 016	-191 435	-190 270
Summa	**-268 871**	**-278 043**	**-281 891**	**-281 931**
Barn- och utbildningsnämnd				
För- och grundskoleverksamhet	-531 971	-545 192	-552 410	-549 317
Gymnasieskola och vuxenutbildning	-91 086	-96 394	-98 665	-100 472
Kostverksamhet	-471	0	0	0
Summa	**-623 528**	**-641 586**	**-651 075**	**-649 789**
Kultur- och fritidsnämnd				
Fritidsverksamhet	-33 882	-33 904	-34 325	-34 425
Kulturverksamhet	-24 904	-24 975	-25 196	-25 212
Summa	**-58 786**	**-58 879**	**-59 521**	**-59 637**
Teknisk nämnd				
Teknisk verksamhet, skattefinansierad	-74 206	-71 449	-71 399	-71 709
Teknisk verksamhet, fastighetsverksamhet	1 727	4 420	4 420	4 420
Teknisk verksamhet, avgiftsfinansierad	-3 100	-2 300	-2 300	-2 300
därav : Vatten och avlopp	*0*	*0*	*0*	*0*
Avfallshantering	*-800*	*0*	*0*	*0*
Hamn	*-2 300*	*-2 300*	*-2 300*	*-2 300*
Summa	**-75 579**	**-69 329**	**-69 279**	**-69 589**
Miljö- och byggnadsnämnd				
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	-3 562	-3 120	-2 571	-2 572
Bygglovsverksamhet	-6 524	-6 034	-6 035	-6 036
Summa	**-10 086**	**-9 154**	**-8 606**	**-8 608**
SUMMA nämnder	**-1 106 920**	**-1 130 007**	**-1 143 926**	**-1 142 556**
Finansförvaltningen (verksamhetens del) *	25 362	-12 746	-49 935	-104 821
S:a verksamhetens nettokostnader	**-1 081 558**	**-1 142 753**	**-1 193 861**	**-1 247 377**

** förfogandemedel, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter med mera samt intern ränteintäkt vad gäller driftbudgeten*

MEDEL TILL KOMMUNFULLMÄKTIGES OCH KOMMUNSTYRELSENS FÖRFOGANDE

Tkr	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
KF förfogande:			
Överföring av budgetavvikelser	-1 000	0	0
Summa KF förfogande	**-1 000**	**0**	**0**
KS förfogande:			
Tillväxtpost *	0	-11 477	-29 404
Löneökningar *	-15 950	-33 955	-52 440
Ökade avskrivningar	0	-3 467	-7 582
Tillkommande driftkostnader	0	-3 002	-6 562
Indexuppräkning hyror	0	0	-936
Indexuppräkning HVO	0	-3 583	-7 320
Indexuppräkning Räddningstjänst	0	-300	-500
Indexuppräkning gata / park	0	-600	-1 200
Övrigt oförutsett	-2 000	-300	-200
Summa KS förfogande	**-17 950**	**-56 684**	**-106 144**
SUMMA FÖRFOGANDEMEDEL TOTALT	**-18 950**	**-56 684**	**-106 144**

** Enligt av KF fattade principbeslut*

INVESTERINGSBUDGET

Utgift, Tkr	Total-utgift	2015*	2016	2017	2018	drift-start
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET						
Kommunstyrelsen						
Mindre investeringar		3 177	1 533	1 320	1 730	
Större / Reservkraftverk till kommunhuset	940	*-134*				2013
Större / Reservkraftverk, Orion	1 000	*1 000*				2014
S:a Kommunstyrelsen :		**4 043**	**1 533**	**1 320**	**1 730**	
Socialnämnden						
Mindre investeringar		1 060	1 440	1 025	1 050	
Inventarier tre nya enheter, Särskilt boende	2 900	*455*				2014
S:a Socialnämnden :		**1 515**	**1 440**	**1 025**	**1 050**	
Barn- och utbildningsnämnden						
Mindre investeringar		1 460	1 790	1 000	1 100	
Inventarier Fladängskolan	4 964					2012
Inventarier ny skola Karstorpområdet	6 130	*-1*				2014
Inventarier om- och tillbyggnad F-3 Rutsborg	2 950	*97*				2013
Inventarier utbyggnad av Alfredshällskolan	4 270	*4 270*				2015
Inventarier om- och tillbyggnad N Karstorpskolan	5 000			*5 000*		2017
Inventarier Strandskolan	3 200			*3 200*		2017
Inventarier Lerviks förskola	1 400				*1 400*	2018
Datorer / läsplattor till årskurs 4-6	2 900		*2 900*			2016
Utökad nätverkskapacitet i skolorna	2 600		*2 600*			2016
S:a Barn- och utbildningsnämnden :		**5 826**	**7 290**	**9 200**	**2 500**	
Kultur- och fritidsnämnden						
Mindre investeringar		800	1 300	800	800	
Inventarier Slättängshallen, Lomma	1 000	*1 000*				2015
S:a Kultur- och fritidsnämnden		**1 800**	**1 300**	**800**	**800**	
KS oförutsedda investeringar						
Investeringar, strategiska markförvärv		3 000	15 000	5 000	5 000	
Investeringar, övriga		1 000	1 000	1 000	1 000	
KS oförutsedda		**4 000**	**16 000**	**6 000**	**6 000**	
Teknisk nämnd, investeringar inom detaljplaneområden :						
Dp alla Lomma hamn	6 000	*2 354*	*2 500*			2016
Dp alla Lomma centrum (19,7 mnkr efter 2018)	26 300	*500*	*4 000*	*500*	*1 600*	2021
Dp Hans Hanssons gård	500		*461*			2016
Dp Bjärred centrum	20 000		*1 200*	*8 800*	*10 000*	2018
Dp Sjögräsgatan (2019: 1,0 mnkr)	5 000		*500*	*3 500*		2019
Dp Önnerup	4 000		*1 000*	*3 000*		2017
Dp övriga (årsanslag)		5 000	3 000	3 000	3 000	
S:a investeringar inom detaljplaneområden		**7 854**	**12 661**	**18 800**	**14 600**	
Teknisk nämnd, investeringar inom fastigheter						
Utökat brandskydd (1.875 tkr efter 2017)	5 025	*4 992*				
Idrottshall Slättängshallen, Lomma (inkl. ridåvägg)	36 000	*25 592*				2015
Utbyggnad av Alfredshällskolan	70 000	*27 410*				ht-15
Tillbyggnad restaurangkök, Lomma bibliotek	750	*750*				
Reningsanläggning Pilängsbadet	6 000	*799*				2014
Ventilationsanläggning Karstorps förskola	2 500	*2 057*				2014
Ventilationsanläggning Medborgarhuset	2 500	*2 209*				2014
Konstgräsplan Borgeby IP (inkl. belysn. och staket) (invest. bidrag 1,5 mnkr / netto 5,3 mnkr)	6 800	*3 286*				2014
Kylanläggningar Lomma bibliotek och Vega	3 000	*2 626*				2014
Nytt LSS-boende (Lillevång)	2 000		*2 000*			2016
Pilängskolans matsal ombyggnad	3 700		*3 700*			2016
Fastigheter, Utbyggnadsprogram fas 2						
Förvärv av tomt för kommunal verksamhet (Nians omrråde)	11 000		*11 000*			2016
N Karstorpskolan om- och tillbyggn. inkl. gymnastiksal	51 000	*2 500*	*32 500*	*16 000*		2017
Strandpaviljongen, nybyggn. skola, inkl. gymnastiksal, Strandskolan	55 000	*2 500*	*35 500*	*17 000*		2017
Nians område, ny förskola, Lerviks förskola	42 000		*3 000*	*39 000*		2017
Vinstorpskolan anpassning	2 000	*2 000*				2015
S:a Fastigheter		**76 721**	**87 700**	**72 000**	**0**	

Utgift, Tkr	Total-utgift	2015*	2016	2017	2018	drift-start
Teknisk nämnd, investeringar inom Gata / Park						
Förberedelser Habo fritidsomr. / Landskapsåtg. S Västkustvägen	1 500	*1 194*				
GC-väg Bjärred-Lund (Flädie) / kommunens anläggningar	1 950		*1 950*			2016
Beläggningsinvest. (13,7 mnkr före 2016 / 17,4 mnkr 2018-2022)	50 100	*4 472*	*9 000*	*5 000*	*5 000*	
Trafiklösning Brohus / Slättängsdammarna	10 250	*7 994*				2013
Erosionsskydd	8 000	*500*	*6 206*			2016
Gatubelysningsanläggningar	3 750	*2 426*				2013
Naturmiljöprogrammet	450	*371*				
Renovering T-brygga inkl. I-brygga	2 450	*409*				2014
N Västkustvägen genom Borgeby, gatu- och trafikmiljön (2019: 6,0 mnkr)	7 000				*1 000*	2019
Erosionsskydd, 2017-2020 (6,0 mnkr efter 2018)	9 000			*500*	*2 500*	2020
Toalett Öresundsparken	2 000	400	*1 600*			2016
Strandängarna, etapp 2	13 500	-857	*6 750*	*6 750*		2017
Åtgärder i Trafiksäkerhetsplan och cykelplan (7,0 mnkr 2019-2021)	15 000		*3 000*	*3 000*	*2 000*	2021
Gångbro över Lödde å	*1 000*		*1 000*			2016
Gångfartsområden Lomma hamn	6 000	*1 000*	*2 500*	*2 500*		2017
Gata / Park, Stationen och Vinstorpsvägen						
Kollektivtrafikstråk Vinstorpsvägen (Invest.bidrag 23,4 mnkr / netto 23,4 mnkr)	46 800	*5 231*	*12 700*	*27 900*		2017
Åtgärder Vinstorpsvägen	4 200	500	*2 100*	*1 600*		2017
Cirkulationsplats Malmövägen inkl. bussramper E6	2 300	340	*300*	*1 600*		2017
Stationsområdet, Åtgärder, allmän platsmark	28 900	985	*2 000*	*15 000*	*10 300*	2018
S:a Gata / Park		**27 046**	**49 106**	**63 850**	**20 800**	
Teknisk nämnd, årsanslag :						
Energisparåtgärder / energiplan		2 000	2 000	2 000	2 000	
Naturmiljöprogrammet, 2017-2020 (0,6 mnkr efter 2018)				300	300	
Garantiåtaganden, konsekvensinvesteringar		1 000	1 000	1 000	1 000	
Fastighetsunderhåll (överfört från driftbudget p.g.a. regler för komponent-avskrivning)			5 000	5 000	5 000	
Mindre investeringar, tekniska nämnden övriga		9 000	9 000	9 000	9 000	
S:a Teknisk nämnd, årsanslag:		**12 000**	**17 000**	**17 300**	**17 300**	
TOTALT SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET		**140 805**	**194 030**	**190 295**	**64 780**	
AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET						
ARV - utbyggnad/renovering reningsverk	9 000	*4 649*	*2 000*	*2 000*		2017
Norra Västkustvägen genom Borgeby, ombyggnad dagvattennät	6 000				*6 000*	2018
Investeringar Vatten och avlopp		7 000	7 000	8 000	8 000	
S:a Teknisk nämnd, Vatten och avlopp		**11 649**	**9 000**	**10 000**	**14 000**	
Investering, mark för återvinningscentral	1 000	*1 000*				2015
S:a Teknisk nämnd, Avfallshantering		**1 000**	**0**	**0**	**0**	
Ny kaj / brygga vid Kryssarklubben	2 000				*2 000*	2018
Båttvätt Varvstorget	3 200	*3 200*				2016
Norra kajen - tillg. till el m.m. - stormen Sven	900	*-18*				2014
Åtgärd underminerad konstruktion hamnpiren	1 500	*1 500*				2015
Investeringar, hamnverksamhet		*2 000*	*2 000*	*2 000*	*2 000*	
S:a Teknisk nämnd, Hamnverksamhet		**6 682**	**2 000**	**2 000**	**4 000**	
TOTALT AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET		**19 331**	**11 000**	**12 000**	**18 000**	
Slutredovisat projekt, KF § 52/15		320				
S:a Teknisk nämnd, TOTALT		**143 272**	**177 467**	**183 950**	**70 700**	
TOTALT INVESTERINGSUTGIFTER:		**160 456**	**205 030**	**202 295**	**82 780**	

Upplysning: **Investeringsinkomster (bidrag / ersättning)**	**Total inkomst**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Konstgräsplan Borgeby idrottsplats	1 500	1 500			
Kollektivtrafikstråk Vinstorpsvägen	23 400			23 400	
Trafiklösning Brohus / Slättängsdammarna	2 000	2 000			
TOTALT INVESTERINGSINKOMSTER:		**3 500**	**0**	**23 400**	**0**

För de större projekten anges de planerade utbetalningarna per år endast som information - för dessa projekt fattar kommunfullmäktige beslut om totalutgift och driftstart.

MEDFINANSIERING	**Total medfin.**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**drift-start**
Stationsområdet, Medfinansieringsavtal med Trafikverket	46 900	2 600	*1 600*	*12 900*	*16 400*	2020
GC-väg Bjärred-Lund (Flädie) , Medfinansieringsavtal med Trafikverket (avser anläggningar som inte kommer att ägas av kommunen)	5 500		*275*	*275*	*275*	

EXPLOATERINGSBUDGET

Tkr		*Startår /* *Ber. slutår*		Prognos saldo-15	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Proj.nr	**Projektnamn**						
3309	Området kring Rutsborgsvägen	***2003***	Inkomst	88	2 250	2 250	0
		2016-2017	Utgift	-669	-100	-100	0
			Saldo	**-581**	**2 150**	**2 150**	**0**
3310	Borgeby verksamhetsområde	***2003***	Inkomst	100	800	800	800
		2017-2019	Utgift	-2 493	-80	-80	-80
			Saldo	**-2 393**	**720**	**720**	**720**
3312	Östra Borgeby - etapp 2	***2003***	Inkomst	0	0	0	0
		oklart	Utgift	-1 032	0	0	0
			Saldo	**-1 032**	**0**	**0**	**0**
3318	Området kring Rutsborgskolan	***2004***	Inkomst	0	0	0	0
		oklart	Utgift	-76	-50	-50	-100
			Saldo	**-76**	**-50**	**-50**	**-100**
3319	Lervik - Östervång	***1998***	Inkomst	0			
		2015	Utgift	-19			
			Saldo	**-19**	**0**	**0**	**0**
3322	Lomma hamn västra	***2003***	Inkomst	47 111	0	0	0
		2016-2017	Utgift	-46 719	0	0	0
			Saldo	**392**	**0**	**0**	**0**
3334	Dp Hamntorget	***2005***	Inkomst	0	0	0	0
		2018-2021	Utgift	325	-50	-50	0
			Saldo	**325**	**-50**	**-50**	**0**
3335	Kanalkvarteren	***2010***	Inkomst	0	0	0	0
		2018-2020	Utgift	-144	-50	-50	-50
			Saldo	**-144**	**-50**	**-50**	**-50**
3343	Brohus	***2010***	Inkomst	0	0	0	0
		2018-2019	Utgift	615	-50	-50	-50
			Saldo	**615**	**-50**	**-50**	**-50**
3344	Strandfuret	***2008***	Inkomst	0	0	0	0
		2018-2019	Utgift	227	-50	-50	-50
			Saldo	**227**	**-50**	**-50**	**-50**
3345	Sandstensgatan	***2007***	Inkomst	67	0	0	0
		2017-2020	Utgift	-637	-100	-100	0
			Saldo	**-570**	**-100**	**-100**	**0**
3347	Dp Campingplats Habo Ljung	***2012***	Inkomst	0			
		2015	Utgift	31			
			Saldo	**31**	**0**	**0**	**0**

Tkr		*Startår /*		Prognos	Budget	Plan	Plan
		Ber. slutår		saldo-15	2016	2017	2018
Proj.nr	**Projektnamn**						
3350	Dp Fjelie 3:16 m.fl.	***2009***	Inkomst	0	0	1 800	2 700
		2017-2019	Utgift	-1 647	-700	-1 750	0
			Saldo	**-1 647**	**-700**	**50**	**2 700**
3356	Fäladsmarken	***1994***	Inkomst				
		2015	Utgift	500			
			Saldo	**500**	**0**	**0**	**0**
3359	Trädgårdsstaden	***2009***	Inkomst	0	0	0	0
		oklart	Utgift	-1 188	-50	-75	-100
			Saldo	**-1 188**	**-50**	**-75**	**-100**
3365	Dp Prålmlyckan	***2009***	Inkomst	0	0	0	0
		oklart	Utgift	-247	-25	-25	-25
			Saldo	**-247**	**-25**	**-25**	**-25**
3373	Dp Alnarpsvägen / Björnbärsgatan	***2009***	Inkomst	0	0	0	3 000
		2017-2019	Utgift	-54	-25	-50	-100
			Saldo	**-54**	**-25**	**-50**	**2 900**
3380	Dp Nians verksamhetsområde	***1998***	Inkomst	0	750	1 500	1 500
		2020-2025	Utgift	-23 333	-75	-150	-150
			Saldo	**-23 333**	**675**	**1 350**	**1 350**
3383	Dp Bjärreds Centrum	***2012***	Inkomst	125	0	4 000	6 000
		2019-2021	Utgift	-7 242	-400	-4 300	-4 900
			Saldo	**-7 117**	**-400**	**-300**	**1 100**
3387	Dp Vattenverkstomten	***2014***	Inkomst	0	2 500	6 000	500
		2017-2018	Utgift	-269	-2 000	-700	-200
			Saldo	**-269**	**500**	**5 300**	**300**
3392	Del av Lomma 33:11 (COOP)	***2014***	Inkomst	0			
		2015	Utgift	-32			
			Saldo	**-32**	**0**	**0**	**0**
3393	Lomma C Syd	***2014***	Inkomst	0	0	0	0
		2015-2016	Utgift	0	-25	-25	-25
			Saldo	**0**	**-25**	**-25**	**-25**
3394	Dp Trafikplats Flädie	***2014***	Inkomst	0	0	0	0
	(förberedelser pågår - se projekt 3383)	*2019-2021*	Utgift	0	0	0	0
			Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**
	Total exploateringsbudget		**Inkomst**	**47 491**	**6 300**	**16 350**	**14 500**
			Utgift	**-84 103**	**-3 830**	**-7 605**	**-5 830**
			Saldo	**-36 612**	**2 470**	**8 745**	**8 670**

ORDLISTA / FÖRKORTNINGAR

Avsättningar
Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den ska infrias.

Driftbudget
Innefattar både externa och interna mellanhavanden.

Externbudget
Innefattar endast externa mellanhavanden.

Eget kapital
Är skillnaden mellan tillgångar och skulder/ avsättningar.

Finansiella intäkter
Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto och utlämnade lån samt intäkter genererade av pensionsförvaltningen.

Finansiella kostnader
Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader i pensionsförvaltningen.

Finansnetto
Finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

Generella statsbidrag
Statsbidrag som inte är speciellt riktade till någon verksamhet.

GIS
Geografiskt informationssystem

Kapitalkostnader
Består av två olika delar: avskrivningar och intern ränta.

Kassaflödesanalys
Beskriver hur likvida medel förändrats under året genom den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och andra likvidpåverkande händelser.

Kortfristig / långfristig
Fordringar respektive skulder som förfaller under det närmaste året respektive efter mer än ett år.

5 Yes-kommuner
Lomma, Kävlinge, Staffanstorp Svedala och Burlöv.

Meritvärde
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9.
Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg. (A=20, B=17,5, C=15, D=12,5, E=10 och F=0). Det möjliga maxvärdet är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med totalt antal elever som fått betyg i minst ett ämne.

SCB
Statistiska Centralbyrån

SKL
Sveriges kommuner och landsting

BILAGA
DRIFTBUDGET - FÖRÄNDRINGAR I FÖRHÅLLANDE TILL FASTSTÄLLD LÅNGTIDSPLAN

Tkr

KOMMUNSTYRELSE	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget kommunstyrelse / plan för ekonomin	**-67 744**	**-67 270**	**-67 270**
Löneökningar, 2015 nivå	-1 285	-1 285	-1 285
Justering av tillväxtpost 2015	124	124	124
Tillväxtpost avseende 2016	-658	-1 317	-1 317
Kompensation av löneökningar IT-verksamheten 2016	-105	-140	-140
Justering till nämnderna i enlighet med ny debiteringsmodell för IT	318	318	318
Justering från IT-verksamheten i enlighet med ny debiteringsmodell	-9	-9	-9
Hyresreglering (indexuppräkning och volymökning)	3	3	3
Räddningstjänst (från förfogande)	-220	-220	-220
Ej debiterbara detaljplaneprojekt	-1 200	-1 500	-1 200
Åtgärder i "Miljömål för Lomma kommun"	-230	-230	
Leader Lundaland	-700	-700	-400
Förstärkning	-500	-500	-500
Justering internhyra	206	188	170
Justering övriga interna mellanhavanden	497	497	497
Driftbudget kommunstyrelse	**-71 503**	**-72 041**	**-71 229**

REVISION	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget revision / plan för ekonomin	**-938**	**-938**	**-938**
Justering av arvoden på grund av ändrat inkomstbasbelopp	-10	-10	-10
Driftbudget revision	**-948**	**-948**	**-948**

VALNÄMND	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget valnämnd / plan för ekonomin	**-42**	**-42**	**-42**
Allmänna val 2018			-260
Driftbudget valnämnd	**-42**	**-42**	**-302**

ÖVERFÖRMYNDARE	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget överförmyndare / plan för ekonomin	**-518**	**-518**	**-518**
Justering av arvoden på grund av ändrat inkomstbasbelopp	-5	-5	-5
Driftbudget överförmyndare	**-523**	**-523**	**-523**

BILAGA
DRIFTBUDGET - FÖRÄNDRINGAR I FÖRHÅLLANDE TILL FASTSTÄLLD LÅNGTIDSPLAN

Tkr

SOCIALNÄMND	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget socialnämnd / plan för ekonomin	**-270 811**	**-270 922**	**-270 922**
Löneökningar, 2015 nivå	-2 021	-2 021	-2 021
Justering av tillväxtpost 2015	-567	-567	-567
Tillväxtpost avseende 2016	-3 696	-7 393	-7 393
Justering från IT-verksamheten i enlighet med ny debiteringsmodell	-73	-73	-73
Hyresreglering (indexuppräkning och volymökning)	101	101	101
Förstärkning	-1 500	-1 500	-1 500
Förstärkning på grund av justerad hyra	-800	-800	-800
Justering internhyra	1 469	1 429	1 389
Justering övriga interna mellanhavanden	-145	-145	-145
Driftbudget socialnämnd	**-278 043**	**-281 891**	**-281 931**

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget barn- och utbildningsnämnd / plan för ekonomin	**-620 892**	**-620 892**	**-620 892**
Löneökningar, 2015 nivå	-11 158	-11 158	-11 158
Justering av tillväxtpost 2015	2 448	2 448	2 448
Tillväxtpost avseende 2016	-7 475	-14 950	-14 950
Finansiering förändrad fritidsklubbsverksamhet	315	315	315
Justering från IT-verksamheten i enlighet med ny debiteringsmodell	-170	-170	-170
Hyresreglering (indexuppräkning och volymökning)	-4 973	-4 973	-4 973
MFFs Fotbollsakademi	-400	-500	-500
Förstärkning	-4 500	-6 100	-4 500
Justering internhyra	5 522	5 208	4 894
Justering övriga interna mellanhavanden	-303	-303	-303
Driftbudget barn- och utbildningsnämnd	**-641 586**	**-651 075**	**-649 789**

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget kultur- och fritidsnämnd / plan för ekonomin	**-59 136**	**-59 136**	**-59 136**
Löneökningar, 2015 nivå	-715	-715	-715
Justering av tillväxtpost 2015	98	98	98
Tillväxtpost avseende 2016	-527	-1 053	-1 053
Finansiering förändrad fritidsklubbsverksamhet	-315	-315	-315
Justering från IT-verksamheten i enlighet med ny debiteringsmodell	-21	-21	-21
Hyresreglering (indexuppräkning och volymökning)	-734	-734	-734
Justering internhyra	1 890	1 774	1 658
Justering övriga interna mellanhavanden	581	581	581
Driftbudget kultur- och fritidsnämnd	**-58 879**	**-59 521**	**-59 637**

BILAGA
DRIFTBUDGET - FÖRÄNDRINGAR I FÖRHÅLLANDE TILL FASTSTÄLLD LÅNGTIDSPLAN

Tkr

TEKNISK NÄMND (SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET)	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget TN (skattefinansierad verksamhet) / plan för ekonomin	**-74 629**	**-70 629**	**-70 629**
Löneökningar, 2015 nivå	-313	-313	-313
Justering från IT-verksamheten i enlighet med ny debiteringsmodell	-31	-31	-31
Hyresreglering (indexuppräkning och volymökning)	31	31	31
Ökade driftkostnader gata/park, konsekvens av investeringsprogrammet	-600	-600	-600
Indexuppräkning 2016 av entreprenad gata/park	-600	-600	-600
Åtgärder i "Miljömål för Lomma kommun" 2016 och 2018	-60		-300
Beläggningsunderhåll	4 000		
Intäkt Markupplåtelseavtal med Kraftringen	750	750	750
Förstärkning	-1 000	-1 000	-1 000
Justering internhyra	122	112	102
Justering övriga interna mellanhavanden	881	881	881
Driftbudget TN (skattefinansierad verksamhet)	**-71 449**	**-71 399**	**-71 709**

TEKNISK NÄMND (AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET)	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget TN (avgiftfinansierad verksamhet) / plan för ekonomin	**-2 300**	**-2 300**	**-2 300**
Effekt sänkt internränta	1 500	1 500	1 500
Effekt av bibehållen resultatninvå	-1 500	-1 500	-1 500
Driftbudget TN (avgiftfinansierad verksamhet)	**-2 300**	**-2 300**	**-2 300**

TEKNISK NÄMND (FASTIGHETSVERKSAMHET)	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget / TN (fastighetsverksamhet) / plan för ekonomin	**1 727**	**1 727**	**1 727**
Indexuppräkning hyror, enl. internhyressystem (innebär här lägre kostnader)	585	585	585
Volymökning (avskrivningar och driftkostnader)	-4 023	-4 023	-4 023
Volymökning internränta	-2 130	-2 130	-2 130
Ökade intäkter pga indexuppräkning och volymökning	5 568	5 568	5 568
Lägre hyra avseende Orion inklusive räntebidrag	800	800	800
Effekt komponentavskrivning	4 750	4 250	3 750
Färdigavskrivna anläggningar, avskrivningar	1 000	1 000	1 000
Färdigavskrivna anläggningar., internränta	1 000	1 000	1 000
Effekt sänkt internränta	4 274	4 274	4 274
Lägre hyresintäkter med anledning av sänkt internränta	-3 954	-3 954	-3 954
Lägre hyresintäkter med anledning av sänkt hyra Orion	-800	-800	-800
Lägre hyresintäkter med anledning av effekt komponentavskrivning	-4 377	-3 877	-3 377
Driftbudget / TN (fastighetsverksamhet)	**4 420**	**4 420**	**4 420**
Driftbudget teknisk nämnd totalt:	***-69 329***	***-69 279***	***-69 589***

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND	**År 2016**	**År 2017**	**År 2018**
Driftbudget miljö- och byggnadsnämnden / plan för ekonomin	**-8 321**	**-8 321**	**-8 321**
Löneökningar, 2015 nivå	-319	-319	-319
Justering från IT-verksamheten i enlighet med ny debiteringsmodell	-14	-14	-14
Hyresreglering (indexuppräkning och volymökning)	4	4	4
Åtgärder i "Miljömål för Lomma kommun"	-50		
Förstärkning	-500		
Justering internhyra	38	36	34
Justering övriga interna mellanhavanden	8	8	8
Driftbudget miljö- och byggnadsnämnd	**-9 154**	**-8 606**	**-8 608**

SUMMA nämnder	**-1 130 007**	**-1 143 926**	**-1 142 556**

Hamngatan 3, 234 81 LOMMA
www. lomma.se